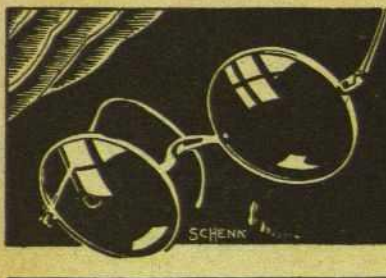

D'ACI I D'ALLA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
LLIBRERIA CATALÒNIA: PLAÇA CATALUNYA, 17

C. Cottet

★ 40 PORTAL DEL ANGEL ★

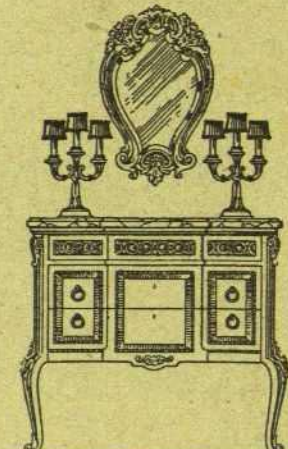
Sigui pràctic i modern afaitant-se amb PASTA HIGEA

Evita irritacions i grans que es produeixen amb l'ús dels sabons

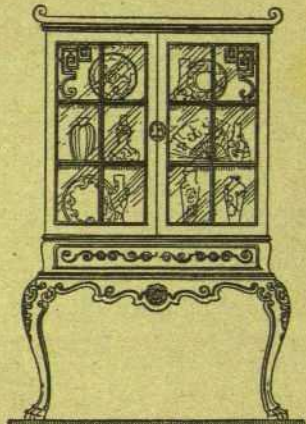
Demani's en les Perfumeries Preu del tub: 2,50 Ptes.

MOBLES FORNONS

Salmeron, 102
Ros d'Olano, 6
Telèfon 74915

Exposició i venda als mateixos tallers

OMNIBUS - AUTOMOBILS - CAMIONS

EL MOTOR DE LES PROESES

Hispano Suiza

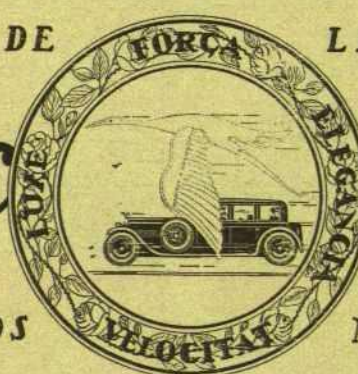
I ELS RECORDS MUNDIALS

C. Ribes, 219. BARCELONA P. Gràcia, 20.

MOTORS - INDÚSTRIA - MARINA - AVIACIÓ

VEHICLES SANITATS MILITARS

TANCOS INCENDIS REGADES

Presenta
una faixa
Extra-Liviana

Porta un
Corselette
Extra-Livià

Lleugers com una ploma
...frescos, transparents, de contacte agradable, tals són els

Extra-Livians Warner's

(PATENTATS)

SEDUEIXEN a primera vista a la dona Elegant, tant per la seva bella transparència com pels graciosos contorns que proporcionen. Subjecten perfectament — millor que qualsevulga faixa — i són tan còmodes que passen totalment desapercebuts per les senyores que els usen. Confeccionats en «voile» doble especial, són molt durables, rentables i de resultat garantit. Insostituïbles per a Estiu i Deports.

DE VENDA: — BARCELONA: G. A. «El Siglo», secció cotilles. Corsé Higiénico, Llúria, 49. — Corsé Americano, Boqueria, 25. — Paris Corsets, Salmerón, 21, i Pi, 6. — La Imperio, Fernando, 31. — La Conda, Portaferrissa, 28. — Balaguer: Vives, Abajo, 13. — Figueras: Casas, Perelada, 31. — Girona: Roig, Hortas, 1. — Manresa: Salles, Born, 14. — Mataró: Torner, Riera, 34. — Olot: Sala, Claveguera, 12. — Palafrugell: Costa, Cavallers, 36. — Palma: Lassalle, Sant Nicolau, 29. — Port-Bou: Vila, Mar, 12. — Reus: La Parisièn, Monterols, 11. — Sabadell: La Española, B. Iglesia, 3. — Sant Feliu: Farreras, Creus, 19. — Sitges: Izabal, Mayor, 41. — Tarragona: La Moderna, Unió, 5. — Tortosa: La Parisièn, Ciutat, 5. — Valls: Martinell, Baldrich, 83. — Vic: Blancafort, Plaça del Peix, 4.

PERFUMERIA
GAL
MADRID LONDRES
NUEVA YORK
BUENOS AIRES

Descans és bellesa

Una fricció sana dona energia al cos, descans al cap i frescor al rostre cansat. L'Aigua de Colonia Añeja us dona el benestar de sentir-vos més alleugerida i més formosa. Useu-la diàriament.

Aigua
de
Colonia Añeja

FLASCÓ **2.50**
LITRE **15 PTS.**
TIMBRE APART

FR
VERITAS

DEL FRASCO
DIRECTAMENTE AL CEREBRO

**TONICO NERVIOSO
CERA**

(FOSFORO ESTRIGNINA HIPOFOSFITOS)

EL MAS PRECIOSO
ALIMENTO CEREBRAL
MÁXIMO REGENERA-
DOR DE LA CÉLULA
NERVIOSA AGOTADA

APROBADO POR LA REAL ACADÉ-
MIA DE MEDICINA Y CIRUJIA
DE BARCELONA

SIN FOSFORO NO HAY POTENCIA CEREBRAL
Y SIN POTENCIA CEREBRAL NO HAY ENERGÍAS
POSIBLES EN EL ORGANISMO

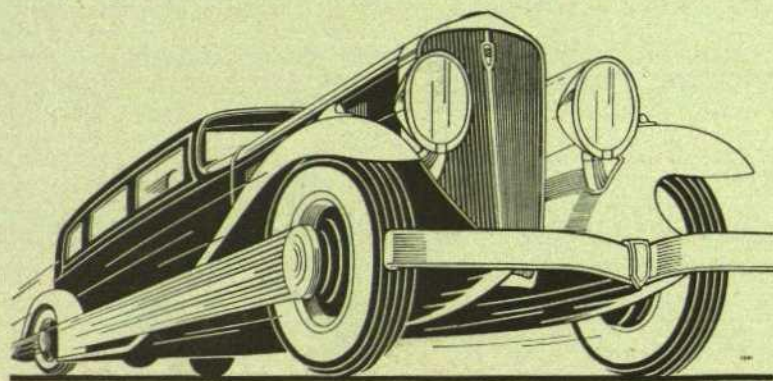
ANEMIA-NEURASTENIA-DEBILIDAD-ENFERMEDADES NERVIOSAS

LABORATORIOS CERA SA VICO 19-BARCELONA

VENTA FARMACIAS

L'automòbil de rodes lliures!

STUDEBAKER

amb el seu nou canvi de marxés de rodes lliures

FREE WHEELING

l'avanc més important de la in-
dústria en la present generació

ROMAGOSA Y C.^a, S. en C.

València, 295

SI ESPERA
UN BEBE

DEBE VIGILAR QUE
SU ALIMENTACION REPRESENTA UN CAUDAL
DIARIO DE ENERGIA VITAL. TOMA CADA DIA
HARINA LACTEADA NESTLÉ
alimento completo, riquísimo en vitaminas y
sales minerales, que le servirá de positivo sobre-
alimento, suministrándole abundantes fuerzas de
reserva para todas las exigencias orgánicas de
su estado, asegurando un fácil y normal desa-
rrollo al hijito que con tanta ilusión espera.

Pida Vd. el folleto A LA FUTURA MADRE
y muestra de Harina Nestlé a
Sociedad Nestlé, A. E. P. - Vía Layetana, Barcelona

*La casa més antiga del mon,
fundada l'any 1712*

L'agradós dentista inventor del

li ofereix el fruit d'anys d'estudis

per a conservar la blancor de les y ornar

la seva

Els més célebres dentistes del
mon han celebrat els seus mérits.

A Hollywood les utilitzen el
dons el brill que dona a les sols es
comparable a un

Demani el a Ptes. 1'75 i el seu recamvi
 a Ptes. 1'50; també hi ha l'estuig de luxe
 a Ptes. 3'75 i el seu recamvi a Ptes. 2'25

HISTORIA DEL ARTE

LABOR

TÍTOLS DELS VOLUMS QUE FORMEN L'OBRA:

I	Arte de los pueblos naturales y pre-históricos	VIII	Arte del Renacimiento, I
II	Arte del Antiguo Oriente	IX	Arte del Renacimiento, II
III	Arte clásico (Grecia y Roma)	X	Arte Barroco
IV	Arte de India, China y Japón	XI	El siglo de oro de la pintura
V	Arte del Islam	XII	Arte del siglo XVIII
VI	Arte de la Alta Edad Media	XIII	Arte del siglo XIX
VII	Arte Gótico	XIV	Arte del siglo XX

Volums esplèndidament relligats, amb llom de pell, tamany 28x20 cm., contenint un total de 9.000 gravats a tota plana en negre i colors, publicant-se un volum cada quatre mesos

OBRA DEFINITIVA

DINTRE DE LA MATÈRIA

Advertim als interessats per aquesta publicació, que el preu actual de l'obra, i condicions de favor, són momentànies i seran variades en breu

PER A TOTA MENA DE DETALLS, DIRIGIR-SE A

LLIBRERIA CATALONIA

Plaça de Catalunya, 17

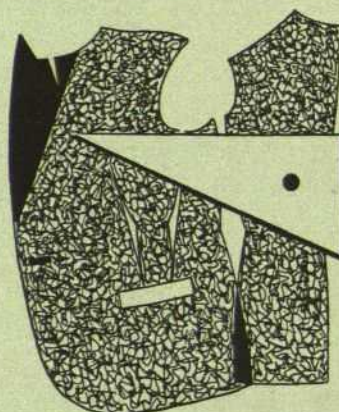
on trobareu tota mena de facilitats i podreu subscriure-us al preu excepcional de favor

LLIBRERIA CATALONIA

albert
<saastre>
pelayo 44

UNA LÍNIA ELEGANT LI DONARAN LES CREACIONS DE
CLAUDIA CARBONELL
 BOQUERIA, 25 - TEL. 18685 - BARCELONA

SILVER

Radio

VIVOMIR

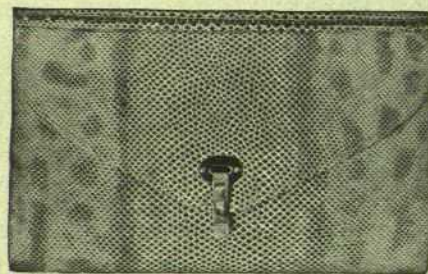
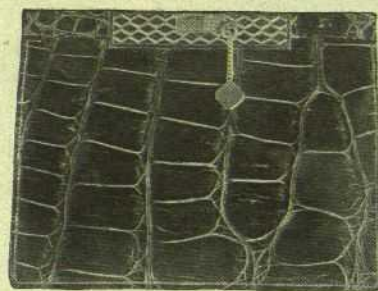
Superheterodino
 Modelo 1931

CORTS, 620
IDAVANT DEL "COLISEUM"
 BARCELONA

ALCALÁ, 67
ITOCANT & "CIBELES"
 MADRID

LLOREN S

MONEDERS

VALENCIA, 213

COMAS, S. A.

SOMBRERERIA
CAMISERIA
CORBATES
SASTRERIA
SABATERIA

Especialitat en articles
per a senyor.

Passeig de Gracia, núm. 2
Ronda Sant Pere núm. 1

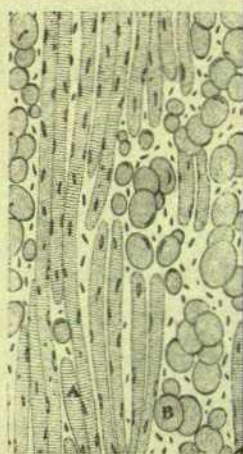

Ha de fluidificar la sang

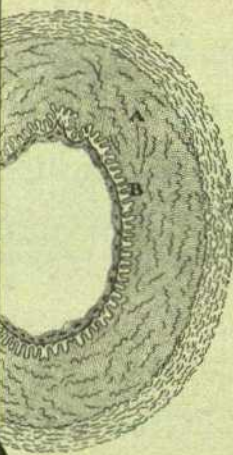
La sang espessa, intoxicada per l'àcid úric és causa de la arterioesclerosi, els primers símptomes de la qual, són: *mal de cap, bronzits a l'oida, formigueig a les cames, trastorns visuals, vertigs, opressió, ensopiment després de menjar i insomnis nocturns* que es tradueixen mes tard en les manifestacions arterioescleròtiques (*congestions, paràlisi, angina de pit, feridura*). Per evitar-ho es necessari desintoxicar la sang prenent URODONAL que desincrustarà les arteries i descarregarà el treball del cor.

URODONAL

evita la arterioesclerosi
perque elimina l'àcid úric de la sang

SECCIÓ MICROSCÒPICA DE CORACOIDAT DE OBESITAT
A: Fibres disomògenes y amb estructura normal.
B: Coracoid de massa disgregant i les fibres.

SECCIÓ DE ARTERIA ARTERIOESCLERÒTICA
A: Fibra muscular disgregada normalment.
B: Fibra interna endurida.

Envío gratuí de la obra "Per què la sang carregada d'àcid úric és un perill" per el Dr. Faivre, enviant aquest cupó baix sobre al

Dipòsit General de URODONAL
APARTAT 718 BARCELONA

Sr.

Carrer

Població

Província

42.

Possessió 100 hectàries d'esplai i de rendiment, bonic castell amoblat tot confort, vista superba a la vall de Dordogne (França) caça, pesca, parceria important.
Escriure a Rus Limet, 17 Rue Vivienne, París.

SASTRERIA CAMISERIA

SENYORA : CAVALLER CORBATERIA
I NENS : UNIFORMES I NOVETATS

SOMBRERERIA

PARAIGÜES I BASTONS

Corts Catalanes, 578

(tocant la Plaça de la Universitat)

Telèfon 32902

BARCELONA

PROPERES EXPOSICIONS

Del 6 al 19 juny
SITA. BOTER

Des del 20 juny
PINTURA CATALANA

Passeig de Gràcia, 34

Telèfon 13704

AIGUAFORT DE GIL MORENO

Venda exclusiva a

LA PINACOTECA

MADAME X

FAIXES
SOSTENIDORS
MITGES
tot de Cautxulina
per a aprimar
i vestir a la moda
Patent 95.991

L'exquísida correcció de la línia torna alada i subtil la silueta femenina

Res més bell que una bella silueta de dona. L'elasticitat dels seus moviments, la gràcia del seu ritme, la cadència del seu pas, són l'admiració dels qui la veuen passar damunt l'asfalt dels carrers, regnant en l'imperi dels salons o trepitjant la sorra cremant de la platja.

L'esveltesa de la línia és gràcia i salut per al cos. «No hi ha obesos vells», diu la saviesa popular. No hi ha dona bella sense correcció de línies, podríem dir nosaltres.

Cal defensar la silueta. Las Faixes «Madame X» us ajudaran a defensar-la, sostenint l'elasticitat dels moviments i la gràcia del cos.

Tenim models des de 35 pessetes. Presentem més de 100 models. Podem fabricar a la mida. Tenim, doncs, solucions per a cada cas.

«MADAME X»

Rambla de Catalunya, 24
(Entre Corts Catalanes i Diputació)

BARCELONA

MAGAZINE
CATALA

Exemplar,
1'50 ptes.

D'ACÍ O D'ALLÀ

DIRECTOR CARLES SOLDEVILA

sumari

	Pàgines
Portada, per <i>A. Vila Arrufat</i>	
Barry Norton	194
El divorci, per <i>Domènec Guansé</i>	195
El feminisme a tota vela	196
Cal que una porta sigui oberta o tancada, per <i>Alfred de Musset</i>	197-199-200-201
Exposicions a la Sala Parés, per <i>Coratí</i>	198
Cofres i cofrets, per <i>Joan Sacs</i>	202-203
Vestits de nit	204
Promesos, per <i>Mercè Lloperena</i>	205-207
La senyoria de l'aire.	206
Noruega, el país del sol de mitja nit, per <i>Joan Garcia</i>	208-209
Vestits lleugers.	210
Converses femenines, per <i>Myrurgia</i>	211
Els <i>fellows</i> anglesos i els nois llatins	212-213
Ensenyant s'aprèn, per <i>C. Urquiza</i>	214
Unes quantes notes femenines	215
Joan Busquets	216
Estampa de juny, per <i>Josep Miracle</i>	217
Els mobles per a les senyores, per <i>Josep Mainar</i>	218-219
Dos poemes de <i>Tomàs Garíes</i>	220
Vestit de soirée en tul	221
Lletra de París, per <i>Adolphe de Falgairolle</i>	222-223
Vda. de <i>Josep Ribas</i>	224
Elx, la ciutat jardí, per <i>Miquel Joseph i Mayol</i>	225
Ho és? no ho és?, per <i>Josep M. Montserrat</i>	226

GRAVATS DE J. M. LLOVET

ABONAMENT:

BARCELONA: ANY, 15 PTES.	BARCELONA: SEMESTRE, 8 PTES.
FORA: » 16 »	FORA: » 8'50 »
AMÈRICA » 18 »	BARCELONA. TRIMESTRE, 4 »
ESTRANGER » 22 »	FORA: » 4'50 »

JUNY 1931 — NÚM. 162 — VOL. XX

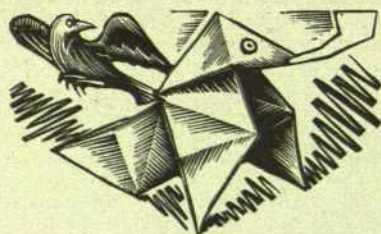
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

LLIBRERIA CATALÒNIA

PLAÇA DE CATALUNYA, 17 — TELÈFON 12456

Darryl Norton, el conegut actor de la Paramount dedica als seus admiradors — i especialment a les seves admiradores — el somriure més fotogènic del seu repertori.

AQUAREL·LES DEL TEMPS

EL DIVORCI

PER DOMÈNEC GUANSÉ

SEGURAMENT una de les mesures liberals que portarà en ella mateixa la proclamació de la República, és la implantació del divorci. A Espanya arribarà amb força retard aquesta mesura, en relació amb els països de legislació més liberal. Arribarà quan alguns ja en comencen a estar lassos. Quan en altres és ja una formalitat sense importància. A Rússia, als Estats Units, casar-se i descasar-se és realment una escena de film.

Ací, de tant en tant, els homes liberals han fet aferrissades campanyes a favor del divorci. Els ha semblat que aquesta havia d'ésser una de les grans conquestes del liberalisme. En teoria, sobretot, res de més antiliberal, de més inhumà que fer conviure dues persones que no s'avinguin, que hagin deixat d'estimar-se, que s'odiïn potser. En la pràctica, cal convenir que hi ha moltes persones que són perfectament felices tot tirant-se els plats pel cap. Hi ha persones que es detesten cordialment. Que es barallen a cada pas, però que s'enyoren i que són profundament desgraciades si han de viure separades. ¿És que els amors més forts són potser aquells en què hi ha una mica de sadisme, aquells en què un hom es complau a fer patir una mica l'ésser estimat?

És clar que hi ha molts motius i moltes maneres de defensar el divorci. Hi ha la dels que consideren el casament com una simple legalització de l'amor lliure: és el criteri que impera en els Estats comunistes. Hi ha la d'aquells que no l'accepten sinó per raons profundes, per drames que deixen dues vides desfetes, amb impossibilitat de refer-se una llar. Són els dos extrems. Entremig hi ha els eclèctics, els parti-

daris de posar-hi obstacles, però de respectar, en definitiva, la simple voluntat dels consorts.

Sigui com sigui, però, em sembla que a Catalunya ni en tot Espanya el divorci és una cosa molt ardentment desitjada. La mateixa intermitència amb què en fan la propaganda els seus defensors, prova que, més que una aspiració general, és una bandera de partit. És segur que, a l'endemà d'ésser promulgat, no hi haurà empentes a les audiències. És probable que fins les primeres divorciades siguin, en la nostra societat, mirades amb recel. I no dic els divorciats: que en lloc com ací és consagrada la injustícia dels sexes.

Però la gran qüestió és aquesta: ¿serem més feliços amb el divorci? És evident que el divorci serà l'epíleg de molts drames. Un hom podrà començar una vida nova. ¿Però no serà també l'inici de noves complicacions?... Seria pueril de creure que el divorci simplifica la vida, que elimina el dolor. El divorci en realitat ve a complicar-la. Hi ha en primer pla el gran drama dels fills amb els pares separats. Hi ha la gran tristesa de veure consagrats o almenys legalitzats un amors que han nascut potser emparant-se en la traïció i en el perjuri. El divorci obre a l'adulteri unes perspectives fins avui ací desconegudes; li permet un desenllaç més dolç; posa en les relacions sexuals, un picant nou.

Altrament la possibilitat, la facilitat de divorciar-se ha d'influir força en les relacions matrimonials. ¿No diríeu que els consorts es tractaran amb més respecte?... Tindran més compte a ofendre's, es sentiran sempre només que com una mica promesos. Ell s'esforçarà a conquistar la seva muller cada dia.

Ella a seduir-lo, a rendir-lo amb les seves gràcies. La por de perdre's, la por de malmetre una possessió que no recolza ja més que en l'amor mutu, els decantarà a comportar-se l'un amb l'altre d'una manera més gentil. La gelosia, la coqueteria, es revestiran d'un nou encís.

Ahl, però aquest aspecte del matrimoni no deixa de tenir la seva contrapartida. La confiança en patirà una mica. El recel serà sempre en vetlla. Si un hom no es lliura per sempre, no es lliurarà mai tan plenament. Hi haurà regions de l'ànima que no mostrarem mai, que deixarem per sempre inviolables. Hi haurà sentiments, hi haurà impulsos que seran frenats de por que no els oferim a qui demà pot ésser al davant nostre un desconegut, un enemic; d'algú que pot divulgar o fer mofa d'aquests secrets. Les vides dels consorts se'n retiraran una mica. Una nova pudícia posarà un tel en les ànimes i àdhuc entellarà el mateix goig dels sentits.

En conjunt, doncs, l'amor guanyarà o perdrà amb la implantació del divorci? Vet ací una pregunta difícil de contestar en absolut. Evidentment farà l'amor més amable i més fàcil. Li llevarà, però, també intensitat. Molts amors que acabarien, potser, en drama, acabaran així en comèdia. Millor?... No anem pas massa de pressa a afirmar-ho! Viure amb suavitat, nedar sempre entre dues aigües, és viure sense gaire dolor, però és viure també sense grandesa, sense cap goig profund. El divorci pot contribuir a eliminar el sentiment tràgic de l'amor i de la vida. Però sense aquest sentiment no hi ha grans passions. La sublimitat de la passió amorosa, prové essencialment de creure's eterna, més forta que el dolor i que la mort.

*El moment d'arriar veles
en una balandra tripula-
da per noies berlineses*

Les dones alemanyes, que ja tenien una fama universal de bones *ménagères*, d'uns anys ençà n'han adquirit també d'esportives i d'atlètiques. Emulant les anglo-saxones, han envaït els estadis, els camps on es cultiva la gimnàstica rítmica, els llacs on es cultiva el *yachting*. El que caldria saber és si aquestes activitats esportives, adoptades amb tanta intensitat i amb tant mètode no han fet gens de nosa a les virtuts domèstiques de la raça... Sigui com sigui, i deixant de banda els prejudicis egoistes del sexe fort, és innegable que l'espectacle d'aquests balandres que reproduïm aquí mateix, tripulades per una dotzena de marineres eixerides i desimboltes, encomanen un bell optimisme. El llac que suporta — segurament encisat — els assaigs navigatoris d'aquestes noies és el Mueggelsee, prop de Berlín.

*L'hora de la neteja, a bord.
La marineria esbandeix la
coberta amb gran energia.*

*El
feminisme
a tota vela*

Cal que una porta sigui oberta o tancada

PROVERBI PER ALFRED DE MUSSET

TRADUCCIÓ DE JOSEP MIRACLE

Personatges: EL COMTE. LA MARQUESA

L'escena a un saló de París

La marquesa, plegada de mans, s'està asseguda a un sofà, prop de l'escalfapanyes. El comte entra i saluda.

EL COMTE.—No sé pas quan em curaré de la meua turpitud, però el cert és, senyora, que sóc un home enormement atabalat. No hi ha manera de posar-me al cap el vostre dia de rebre, i cada vegada que tinc desig de veure-us, no hi ha remei: ha d'escaure's en dimarts.

LA MARQUESA.—M'heu de dir alguna cosa, potser?

EL COMTE.—No; però suposant que fos així, no em fóra possible perquè és un atzar de trobar-vos sola; i a més a més, vós mateixa veureu com d'ací un quart, un allau dels vostres amics íntims m'allunyaran de vós.

LA MARQUESA.—Certament que avui tinc dia de rebre, i encara no sé prou bé per què en tinc. Anem a dir que és una moda que té la seva raó d'ésser. Les nostres mares deixaven llur porta oberta; la bona companyia no era nombrosa i cada cercle es limitava a una fornada d'impertinents que un s'empassava si us plau per força. Ara, d'ençà que una rep, rep tot París; i tot París, als temps que correm, és ben bé París tot sencer: la vila i els arrabals. Quan una es troba a casa seva, es troba en ple carrer. Calia posar-hi remei; d'ací ve que cadascú tingui el seu dia de rebre. És l'únic mitjà de veure's el menys possible, i quan es diu: «els dimarts sóc a casa meua», és ni més ni menys com si es digués: «els altres dies deixeu-me tranquil·la».

EL COMTE.—Així no tinc perdó d'haver vingut avui, ja que em permeteu de veure-us durant la setmana.

LA MARQUESA.—Decidiu-vos, i seieu. Si esteu de bon humor, vós direu; si no, escalfeu-vos. No espero a gaire gent, avui; podreu distreure-us amb la meua llanterna màgica. Però, què teniu? Em sembla que vós...

EL COMTE.—Què?

LA MARQUESA.—Per la meua honor, me'n guardaré prou de dir-ho.

EL COMTE.—Doncs per la meua, us confessaré que abans d'entrar ací n'estava una mica.

LA MARQUESA.—Una mica, què? també us pregunto.

EL COMTE.—Us enutjareu, si us ho dic?

LA MARQUESA.—Aquest vespre tinc un ball i hi vull estar bonica: no m'enutjaré durant el dia.

EL COMTE.—Doncs bé! Estic una mica avorrit. No sé què tinc; és un mal de moda, com les vostres recepcions. Del migdia ençà que estic desolat; he fet quatre visites sense tro-

bar ningú. Dec haver dinat a un lloc o altre; m'he excusat sense motiu. He sortit amb un temps glaçat; no he vist més que nassos vermells i galtes morades. No sé què fer. Sóc poca-solta com un fulletó.

LA MARQUESA.—A mi em passa el mateix; m'avorreixo a més no dir. Això ho fa el temps, no en tingueu dubte.

EL COMTE.—El fet és que el fred és odiós; l'hivern és una malaltia. Els babaus veuen l'empedrat net, el cel clar, i quan un vent ben sec els talla les orelles, en diuen una bella glaçada. El mateix com dirien una bella fluxió de pit. Em sento obligat a tantes bel·leses.

LA MARQUESA.—Sóc del vostre parer. Em sembla que el meu avorriment em ve menys de l'aire de fora, tan fred com és, que del que els altres respiren. Ho deu fer que envellim. Començo a tenir trenta anys, i perdo l'esma de viure.

EL COMTE.—No he tingut mai aquesta esma, i el que m'espanta és que vaig adquirint-la. Al pas dels anys, hom esdevé xavacà o boig, i tinc una por atroç de morir com un savi.

LA MARQUESA.—Truqueu, que posin un tronc al foc; la vostra idea em glaça.

(Se sent una campaneta que branda al defora.)

EL COMTE.—No val la pena: truquen a la porta. La vostra processó ja arriba.

LA MARQUESA.—Veiam qui serà el gonfanó, i sobretot, no us mogueu.

EL COMTE.—No; me'n vaig, decididament.

LA MARQUESA.—On aneu?

EL COMTE.—No ho sé pas. *(S'obren les portes.)* Adéu-siau, senyora; fins dijous al vespre.

LA MARQUESA.—L'er què, dijous?

EL COMTE.—*(Ampuós, la mà al pom de la porta.)* No és el dia que aneu als italians? Hi aniré a fer-vos una visiteta.

LA MARQUESA.—Vós? No, no; sou massa sorrot. D'altra banda, hi duc el senyor Camus.

EL COMTE.—¿El senyor Camus, el vostre veí en el camp?

LA MARQUESA.—Sí; m'ha venut pomes i senc amb molta galania i vull correspondre a la seva gentilesa.

EL COMTE.—Molt propi de vós marquesa! L'ésser més fastigós! Haurien de nodrir-lo amb la seva mercaderia. I a propòsit: ¿sabeu què es diu?

LA MARQUESA.—No. Però no ve ningú. ¿Qui ha trucat, doncs?

EL COMTE.—*(Mirant per la finestra.)* Ningú... una noieta, crec: una noieta amb una capsa de cartó, no sé què, una bugadera. És al pati, parlant amb el servei.

LA MARQUESA.—D'allò en diuen no sé què;

sou gentil: és la meua gorra de dormir. I bé? Què es diu de mi i del senyor Camus?—Tanqueu aquesta porta... Entra un aire horrible.

EL COMTE, *tancant la porta.*—És diu que vós penseu casar-vos amb ell, que el senyor Camus és milionari i que ve molt sovint a casa vostra.

LA MARQUESA.—Ah, sí? Res més que això? I m'ho veniu a dir tan bonament?

EL COMTE.—Us ho dic perquè així es diu.

LA MARQUESA.—Ah, és una bella raó. ¿Voleu que us repeteixi tot el que de vós s'ha dit, també, pel món?

EL COMTE.—De mi, senyora? ¿Què es pot dir, si us plau, que no es pugui repetir?

LA MARQUESA.—Veieu ben clar que tot es pot repetir, ja que em feu saber que estic a punt d'esdevenir senyora Camus. El que es diu de vós és, almenys, tan greu, perquè dissortadament sembla que és veritat.

EL COMTE.—Què es diu, doncs? Em fareu agafar por!

LA MARQUESA.—Prova de més que qui ho diu no s'erra.

EL COMTE.—Per favor, expliqueu-vos.

LA MARQUESA.—Ah, no pas del tot, són coses vostres.

EL COMTE, *turnant a assegurar's.*—Us ho prego, marquesa. Concediu-me aquesta gràcia. Vós sou la persona de qui estimo més l'opinió.

LA MARQUESA.—Una de les persones, voleu dir.

EL COMTE.—No, marquesa, no: la persona de qui l'estima, el sentiment, la...

LA MARQUESA.—Reina dels cels! Ara fareu una frase!

EL COMTE.—No pas del tot. Si no veieu res, és que aparentment no voleu veure res.

LA MARQUESA.—Veure què?

EL COMTE.—La resta ja s'entén.

LA MARQUESA.—Només entenc allò que se'm diu, i encara amb prou feines.

EL COMTE.—Us rieu de tot, però sincerament, fóra possible que d'un any ençà, veient-vos gairebé cada dia, feta com sou, amb la vostra intel·ligència, la vostra gràcia, la vostra bellesa...

LA MARQUESA.—Però, Senyor! Això és pitjor que una frase! És una declaració el que m'esteu fent! Almenys aviseu: ¿és una declaració o un compliment de cortesia?

EL COMTE.—I si fos una declaració?

LA MARQUESA.—Oh, aquest matí no hi estic disposada. Us he dit que aniria al ball; aquest vespre tindrè ocasió de sentir-ne qui-sap-les. La meua salut no em permet aquests excessos dues vegades al dia.

Rellen
Manolo Hugué

DURANT el primer trimestre de l'any corrent, hom ha pogut admirar a la Sala Parés—a part de les subhastes en què s'han adjudicat obres de veritable valor—algunes interessants exposicions d'artistes tan coneguts com Mompou, Humbert, Barrau, Domingo, Rossinyol, Casas i Clarassó, d'alguna de les quals donàrem ja, oportunament, la corresponent informació gràfica.

Posteriorment, ja dintre el mes d'abril, han tingut lloc les exposicions de l'escultor Manolo Hugué i dels pintors Colmeiro, Pere Gussinyer, Blasco i Bernades.

L'exposició d'en Manolo, esperada ja de temps, fou una nova revelació de l'alt valor d'aquest escultor, i interessant per demés. Cal fer remarcar que si li hem donat l'adjectiu interessant ha estat, ben intencionadament, per a fugir dels epítets bell i bonic més apropiats per certes exhibicions corrents.

Reproduïm un dels intensos relleus que, junt amb altres nombroses escultures, dibuixos i pintures a l'aiguada, varen ésser exposats.

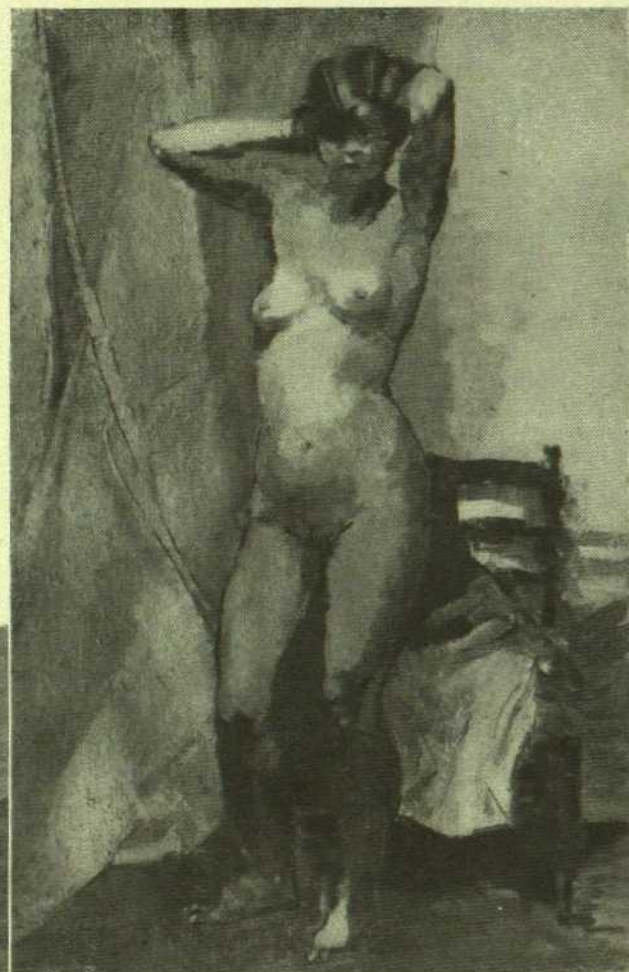
També hem cregut oportú reproduir alguna de les obres exposades pel jove pintor olotí Pere Gussinyer, qui, a més d'haver-nos fet conèixer alguns ben interpretats paisatges, s'ha mostrat també extraordinàriament ferm en la tècnica de les diverses figures exposades.

CORALI

EXPOSICIONS A LA SALA PARÉS

Pintura
Colmeiro

Nu
Pere Gussinyer

EL COMTE.—Val a dir que sou descoratjador; quan vós us descoratjareu, creieu que en tindré una gran satisfacció.

LA MARQUESA.—Jo també me n'alegraré. Us juro que hi ha moments en què donaria una fortuna per tenir una pena per petita que fos. Mireu, ni més ni menys que quan em pentinaven, no fa molt. Sospirava pregonament, desesperada de no pensar en res.

EL COMTE.—Burleu-vos-en! Burleu-vos-en! Ja hi caureu.

LA MARQUESA.—Potser sí; tots som mortals. Si jo sóc raonable, de qui és la culpa? Us asseguro que no em disculpo gens.

EL COMTE.—No voleu que us facin la cort?

LA MARQUESA.—No. Sóc molt bona persona, però en quant a això, ho trobo massa vulgar. Vós que teniu sentit comú, digueu-me, si us plau, què vol dir, això: fer la cort a una dona?

EL COMTE.—Vol dir que aquesta dona us plau, i que trobeu escaient de dir-li ho.

LA MARQUESA.—Sia en bona hora; però a aquesta dona, li plau d'agradar-vos? Vós em trobeu bonica, suposo, i us diverteix de fer-m'ho saber. Bé. I després? Què prova, això? És una raó per què jo us estimi? Em penso que si algú em plau, no és perquè jo sigui bonica. Qui me'ls faci, ¿què hi guanya amb aquests compliments? La bella manera de fer-se estimar, és de plantar-se davant una dona, de mirar-la amb una lent de cap a peus com es mira una nina en un aparador, i de dir-li ben agradament: «Senyora, us trobo encisadora!» Afegiu-hi algunes frases insípides, un tomb de vals i un ramell de flors, i ja teniu el que se'n diu fer la cort. Fora! Fora! ¿Com pot ser que a un home intel·ligent li puguin plaure aquestes nicieses? Quan hi penso, m'enutjo, veieu.

EL COMTE.—Amb tot, no n'hi ha per enutjar-s'hi.

LA MARQUESA.—Per mi, sí. Cal suposar en una dona un cap ben buit i un gran fons de ximpleria, per creure's que se l'encisa amb semblants ingredients. ¿Creieu que és divertit de passar-se la vida en mig d'un diluvi d'insípideses i de tenir del matí al vespre les orelles plenes d'endergues? Em sembla, de debò, que si fos home i veiés una dona bonica em diria: «Vet ací una pobra criatura que deu estar aclaparada de compliments». Els els evitaria, me n'apiadaria, i si volgués provar de plaure-li, l'honoraria parlant-li d'altra cosa que no del seu malaurat rostre. Però cal! Sempre: «Sou molt bonica!» I després: Sou bonica, i bonica, i bonica. Déu meu! Ho saben prou. Voleu que us ho digui? Vosaltres, homes a la moda, no sou més que confeters disfressats.

EL COMTE.—I bé! Senyora, sou encisadora; preneu-ho pel cap que vulgueu. *(Se sent la campaneta)*. Tornen a trucar. Adéu-siau. Jo fujo. *(S'aixeca i obre la porta)*.

LA MARQUESA.—Espereu! Us volia dir... ja no sé de què es tractava... Ah! Per casualitat, ¿no passaríeu pas prop de can Fossin, en els vostres passeigs?

EL COMTE.—No serà per casualitat, senyora, si és que puc ésser-vos útil en alguna cosa.

LA MARQUESA.—Vinguen compliments! Déu meu, em teniu fastiguejada! Es tracta d'un anell que he trencat. Podria fer-hi dur, simplement, però cal que us expliqui... *(Es treu l'anell del dit)*. Veieu el secret? Aquí hi ha una punteta, la veieu? Això s'obria de costat,

per aquí; aquest matí, no sé on, li he donat un cop i el ressort s'ha fet malbé.

EL COMTE.—Sense indiscreció, dieu, doncs, marquesa, que ací dins hi havia cabells.

LA MARQUESA.—Tot podria ser. ¿Què us fa riure?

EL COMTE.—No ric menys que els altres.

LA MARQUESA.—Sou un impertinent; són cabells del meu marit. Però no sento ningú. Qui ha trucat, doncs?

EL COMTE, *mirant per la finestra*.—Una altra noieta i una altra caps de cartó. Suposo que una altra gorra de dormir. A propòsit; amb tot això em deveu una confiança.

LA MARQUESA.—Doncs tanqueu la porta; em glaceu.

EL COMTE.—Me'n vaig. Però, em prometeu de repetir el que us han dit de mi, oi marquesa?

LA MARQUESA.—Veniu aquest vespre al ball; em parlarem.

EL COMTE.—Ah, diable! Sí, parlar en un ball! Bonic indret de conversa, amb acompanyament de trombons i terrabastall de vasos d'aigua ensucrada! L'un us trepitja, l'altre us clava un cop de colze, mentre un lacai empegatós us posa un gelat a la butxaca. Em permeto preguntar-vos si és allà...

LA MARQUESA.—Us n'aneu o resteu? Us repeteixo que em constipeu. Ja que no ve ningú, què us fa marxar?

EL COMTE, *tancant la porta i tornant a asseure's*.—És que vulgues que no, em sento de tan mal humor, que en bona veritat tinc por d'importunar-vos. Decididament, cal que cessi de venir a casa vostra.

LA MARQUESA.—Us feu favor. I ¿a causa de què?

EL COMTE.—No ho sé, però us fastiguejo, vós mateixa m'ho dieu cada dos per tres, i jo ho sé prou; és molt natural. Sempre tinc davant aquesta malaurada casa; no puc sortir sense mirar les vostres finestres i entrar ací maquinalment, sense reflexionar què hi vinc a fer.

LA MARQUESA.—Si aquest matí us he dit que em fastiguegeu, no vol dir que en tingui el costum. Seriosament, em faríeu pena; tinc molt de goig de veure-us.

EL COMTE.—Vós? No pas del tot. ¿Sabeu què vaig a fer? Me'n tornaré a Itàlia.

LA MARQUESA.—Ah! Què dirà la senyoreta...

EL COMTE.—Quina senyoreta? Feu el favor.

LA MARQUESA.—La senyoreta no sé qui, la vostra protegida. ¿És que jo sé el nom de les vostres balladores?

EL COMTE.—Ah! ¿És sobre aquest punt que us han parlat de mi?

LA MARQUESA.—Precisament. El que vós negueu!

EL COMTE.—Això és una història sense cap ni centener.

LA MARQUESA.—És enutjós que us hagin vist molt remarcablement a l'espectacle amb un cert capell rosa ornat de flors, com mai n'han florit a l'Òpera. Us barregeu molt amb els cors, amic meu. Tothom ho sap.

EL COMTE.—Com sap el vostre casament amb el senyor Camus.

LA MARQUESA.—Ja hi torneu? Bé, doncs! Per què no? El senyor Camus és una bellíssima persona; és diverses vegades milionari; la seva edat, per bé que molt respectable, és al punt dolç per a un marit. Jo sóc vídua i ell és solter; no és poc elegant quan duu guants!

EL COMTE.—I gorra de dormir; li deu escaure d'allò més.

LA MARQUESA.—Voleu callar d'una vegada? Qui parla d'això, ara?

EL COMTE.—Algú que ho pot veure, ves.

LA MARQUESA.—Són aquelles senyoretes, les que us ensenyen aquests modals?

EL COMTE, *alcant-se i agafant el capell*.—Bé, marquesa, adéu-siau. Em faríeu dir una bestiesa.

LA MARQUESA.—Oh, quanta delicadesa!

EL COMTE.—No, però, a dir veritat, sou massa cruel! N'hi ha ben bé prou de privar a un hom que us estimi, i acusar-me encara d'estimar a d'altres bandes.

LA MARQUESA.—Alça! Alça! Quin to més tràgic! Dieu que us he privat d'estimar-me?

EL COMTE.—Certament. Almenys, de dir-vos-ho.

LA MARQUESA.—Bé, doncs; us ho permeto. Veiam la vostra eloquència.

EL COMTE.—Si ho diguéssiu seriosament...

LA MARQUESA.—Això m'ho sé jo. Però suposeu que és així.

EL COMTE.—És que tot rient rient podria molt ben ser que algú de nosaltres dos corrés algun risc.

LA MARQUESA.—Oh! oh! oh! ¿Un perill, senyor?

EL COMTE.—Qui sap, senyora. Però per desgràcia, el perill no fóra sinó per mi.

LA MARQUESA.—Quan un té por, no fa el valent. Apa, a veure. Calleu? Vós m'amenaceu, jo m'exposo, i no us moveu? Em creia que us llançaríeu als meus peus, com Rodrigue o com el mateix senyor Camus. Ell, en el vostre lloc, ja hi fóra.

EL COMTE.—¿Us diverteix molt, doncs, de burlar-vos de la gent?

LA MARQUESA.—I a vós ¿us sorprèn que hom s'atreveixi a provocar-vos cara a cara?

EL COMTE.—Pareu compte! Si vós sou valenta, jo he estat húsar, senyora, i us adverteixo que no fa tant de temps com això.

LA MARQUESA.—De debò? Bé, en hora bona. Una declaració d'húsar deu ésser curiosa. No ho he vist mai de la vida. ¿Voleu que cridi la cambrera? Segurament que sabrà respondre-us. Jo ja faré d'espectadora.

(Se sent la campaneta).

EL COMTE.—Altra vegada aquest campanei! Adéu marquesa. Però consti que no hem fet les paus. *(Obre la porta)*.

LA MARQUESA.—Fins aquest vespre, oi? Però què dimoni és aquest soroll?

EL COMTE, *mirant per la finestra*.—El temps ha canviat. Plou i calamarseja que dóna gust de veure. Us duen una terça gorra de dormir, i estic convençut que a dintre hi ha un constipat.

LA MARQUESA.—Què és aquest soroll? ¿Un tro? En ple gener! I els almanacs?

EL COMTE.—No és cap tro; un huracà, una mena de tromba que passa.

LA MARQUESA.—És esglaidor. Però, tanqueu la porta! No podeu pas sortir amb aquest temps! ¿A què pot ésser deguda una semblant cosa?

EL COMTE, *tancant la porta*.—Marquesa, és la ira celestial que castiga les claraboies, les paraigües, les cames de les senyores i els tubs de les xemeneies.

LA MARQUESA.—I els meus cavalls, que han sortit!

EL COMTE.—No hi ha cap risc per a ells, si no els cau res damunt el cap.

LA MARQUESA.—Feu broma, ara vós! ¿Sóc molt neta, jo, sabeu? i no m'agrada gens que els meus cavalls s'enfanguin. És fastigós. Ara mateix feia el temps millor del món.

EL COMTE.—Podeu tenir per segur que amb aquesta calamarsada no us vindrà ningú. Vet ací un dia perdut entre els vostres dies de recepció.

LA MARQUESA.—Perdut, no, perquè heu vingut vós. Poseu-vos el capell d'una vegada, que em posa frenètica!

EL COMTE.—Un compliment, senyora! Aneu en compte. Vós que feu professió d'odiar els compliments, podria ser que els vostres fossin presos com a veritables.

LA MARQUESA.—Compliment? Cap. El que jo us dic és ben veritat. Em feu molt de plaer venint-me a veure.

EL COMTE, tornant a seure prop de la marquesa.—Llavors, deixeu que us estimi.

LA MARQUESA.—Ja us he dit que m'estava bé; això és el que menys m'amoïna.

EL COMTE.—Llavors, deixeu que us ho digui.

LA MARQUESA.—A la hússar, no és veritat?

EL COMTE.—No, marquesa. Estigueu convençuda que a més de bon cor, tinc prou bon sentit per respectar-vos. Però em sembla que un té el dret, sense ofendre la persona que respecta...

LA MARQUESA.—D'esperar que la pluja hagi passat, no és això? Fa un instant, vós mateix ho heu dit, que heu entrat ací sense saber per què; estàveu avorrit, no sabíeu què fer, se us podia prendre per d'allò més rondinaire. Si aquí haguéssiu trobat tres persones, els primers vinguts, en aquests moments estaria prop del foc parlant de literatura o de ferrocarrils, i després us n'aniríeu a dinar. És, doncs, perquè m'heu trobat sola, que tot d'una us heu cregut obligat, sí, obligat, pel vostre honor, de fer-me la cort, aquesta eterna i insuportable cort, que és una cosa tan inútil, tan ridícula, tan rebregada. ¿Què heu fet, doncs, sinó això? Si vingués una visita, tal vegada us mostràreu intel·ligent; però jo sóc sola, i n'hi ha prou perquè us mostreu més banal que un cuplet de vodevil; i de seguida enceteu el tema, i si us volgués escoltar, em faríeu una declaració, em recitaríeu el vostre amor. ¿Sabeu què semblen els homes que es troben en aquest cas? Aquells pobres autors xiulats que tot el dia duen un manuscrit a la butxaca, alguna tragèdia inèdita i no representable i que fan mans i mànigues per espasmar-vos així que esteu un quart a soles amb ells.

EL COMTE.—Així em dieu que no us sóc desplaent; jo us responc que us estimo, i al capdavant som del mateix parer.

LA MARQUESA.—Vós no m'estimeu pas més que el gran Turc.

EL COMTE.—Oh! com a exemple és massa fort. Escolteu-me un instant, i si no em creieu sincer...

LA MARQUESA.—No, no, i no! Déu meu! Us penseu que no sé què em diríeu? Tinc molt bona opinió dels vostres estudis; però ¿perquè sou un home instruït us penseu que no heu llegit res? Mireu; coneixia un home intel·ligent que, no sé on, havia comprat una col·lecció de cinquanta lletres, molt ben fetes, molt curosament escrites, lletres d'amor, ben entès; aquestes cinquanta lletres estaven graduades

de manera que constituïen una novel·leta: totes les situacions de la qual eren previstes. N'hi havia per les declaracions, pels despitats, per les esperances, pels moments d'hipocresia en què hom es rabeja en l'amistat, per les renyines, pels desesperos, pels instants de gelosia, pel malhumor, àdhuc pels dies de pluja com avui. Jo he llegit aquestes lletres. En una mena de prefaci, l'autor pretenia haver-ne fet l'experiència pel seu compte i no haver trobat mai una dona que resistís més enllà del nombre trenta-tres. Doncs bé! Jo he resistit tota la col·lecció. Us pregunto si tinc literatura i si us podríeu envanir d'ensenyar-me alguna cosa nova.

EL COMTE.—Sou molt escèptica, marquesa.

LA MARQUESA.—Injúries? Més m'ho estimo; és menys fat que les melositats d'adés.

EL COMTE.—Sí, sou molt escèptica.

LA MARQUESA.—Ho creieu així? Doncs bé, no pas del tot.

EL COMTE.—Com una vella anglesa, mare de catorze fills.

LA MARQUESA.—Com la ploma que branda sobre el meu capell. ¿Us figureu, potser, que és una ciència molt profunda el conèixer-vos a tots de pe-a-pa? No cal pas estudiar per aprendre-ho; n'hi ha prou amb deixar-vos fer. Reflexioneu-hi; és un càlcul ben senzill. Els homes suficientment honrats per respectar les nostres orelles i per no caure en la melositat, són extraordinàriament rars. D'altra banda, és indubtable que en els tristos instants en què procureu mentir per provar de plaure, tots us assembleu als reis de les cartes. Sortosament per nosaltres, la justícia del cel no ha posat a la vostra disposició un vocabulari molt variat. Tots plegats no teniu sinó una tonada, de tal manera, que el sol fet de sentir les mateixes frases, la sola repetició dels mateixos mots, els mateixos gestos amanerats, les mateixes mirades tendres, el sol espectacle dels diversos rostres que poden ésser més o menys característics per ells mateixos, però que en aquests moments funestos tots prenen la mateixa fesomia humilment conqueridora, ens salva perquè ens fa riure o almenys perquè ens evita el tedi. Si tinguéssiu una filla i volgués preservar-la de les situacions anomenades perilloses, em guardaria prou de privar-li d'escoltar les èglogues dels seus balladors. Només li diria: «No n'escoltis un de sol: escolta'ls tots; no tanquis el llibre i no marquis la pàgina: deixa'l obert, deixa que aquests senyors t'expliquin llurs extravagàncies. Si per desgràcia n'hi ha un que et plagui, no és que te'n privi, però espera; en vindrà un altre de ben semblant que farà que ambdós et desplaguin. Tens quinze anys, oi? bé, doncs, filla meua; això rutllarà així fins que en tinguis trenta, i sempre serà la mateixa cosa». Vet ací la meua història i la meua ciència. D'això en diuen ésser escèptica?

EL COMTE.—A més no poder, si això que dieu és veritat; però em sembla tan poc natural, que bé em pot ésser permès el dubte.

LA MARQUESA.—Més ben bé igual que em creieu com no.

EL COMTE.—Millor que millor, doncs. Però, és possible? A la vostra edat menyspreu l'amor? Les paraules de l'home que us estima us fan el mateix efecte que una novel·leta qualsevol? ¿Us semblen una comèdia les seves mirades, els seus gestos, els seus sentiments?

¿Us envianu de dir la veritat i no veieu sinó mentides en els altres? Però, d'on veniu marquesa? Qui us ha donat aquestes màximes?

LA MARQUESA.—Vinc de molt lluny, senyor meu.

EL COMTE.—Sí, de la lluna. Les dones es pensen que saben tot el del món i al capdavant no saben res de res. A veure, vós mateixa, quina experiència podeu tenir? La d'aquell viatger que va veure una dona rossa a l'hostal i va escriure al seu diari: «En aquest país, totes les dones són rosses».

LA MARQUESA.—Us he pregat d'afegir un tronc al foc.

EL COMTE, posant-hi el tronc.—Ésser gata-maula, es concep. Es pot dir que no, tapar-se les orelles, odiar l'amor; però negar-lo, quina ridícula! En dir a un pobre home: «Ja sé el que em voleu dir», el descoratgeu. Però, ¿ell no té el dret de respondre-us: «Sí, senyora, potser ho sabeu; i jo també sé què es diu quan s'estima, però ho oblidó així que us dirigeixo la paraula!»? No hi ha res de nou sota el sol; però jo també us dic: i això, què prova?

LA MARQUESA.—Gràcies a Déu! Parleu molt bé; quasi quasi com un llibre.

EL COMTE.—Sí, hi parlo, i us asseguro que si sou tal com us plau de fer veure, us planyo ben sincerament.

LA MARQUESA.—Com vulgueu; feu com si estiguéssiu a casa vostra.

EL COMTE.—En això no hi ha res que pugui ferir-vos. Si vós teniu el dret d'atacar als homes, nosaltres no tenim el de defensar-nos? Quan ens compareu als autors xiulats, quin retret creieu fer-nos? Ah, Déu meu! Si l'amor és una comèdia...

LA MARQUESA.—El foc no va a l'hora; el tronc està de gairell.

EL COMTE, arreglant el foc.—Si l'amor és una comèdia, aquesta comèdia, tan vella com el món, xiulada o no, a fi de comptes és el que encara s'ha trobat de millor. Els papers són rebregats, hi consento; però si l'obra no valgués res, tot l'univers no la sabria pas de memòria. I dient que és vella m'equivoco. És ésser vell, ésser immortal?

LA MARQUESA.—Senyor comte, vet ací la poesia.

EL COMTE.—No, senyora; però aquestes insípideses, aquestes buidors que us avorriren, aquestes compliments, aquestes declaracions, tot aquest rapapieig, són coses velles però molt bones, convingudes, si voleu, fatigants, a vegades ridícules, però que n'acompanyen una altra que és sempre jove.

LA MARQUESA.—Us esteu embolicant; ¿què és el que sempre és vell, i què és el que sempre és jove?

EL COMTE.—L'amor.

LA MARQUESA.—Senyor comte, vet ací l'eloquència.

EL COMTE.—No, senyora; vull dir que l'amor és immortalment jove, i que les maneres d'expressar-lo són i restaran eternament velles. Les formes usades, les repeticions, els parracs de novel·les que us surten del cor no se sap per què, tota aquesta camarilla, tot aquest bagatge, és un seguici de vells gentils homes, de vells diplomàtics, de vells ministres, és el murmur de l'avant-cambra d'un rei: tot això passa, però aquest rei no mor. L'amor és mort; visca l'amor!

LA MARQUESA.—L'amor?

EL COMTE.—L'amor. I fins només de pensar...

LA MARQUESA.—¿Voleu donar-me aquella pantalla?

EL COMTE.—Aquesta?

LA MARQUESA.—No, la de tafetà; aquest foc em cega.

EL COMTE, donant la pantalla a la marquesa.—Fins només de pensar que un estima, ¿no és ja una cosa encisadora?

LA MARQUESA.—Però ja us ho he dit: sempre és la mateixa.

EL COMTE.—I sempre nova, com diu la cançó. ¿Què voleu que s'inventi, doncs? No sembla sinó que se us hagi d'estimar en hebreu. Aquella Venus que teniu sobre el rellotge, també és sempre la mateixa cosa. ¿I per aquest motiu ha d'ésser menys bella? Pel fet d'assemblar-vos a la vostra àvia, ¿heu d'ésser menys bonica?

LA MARQUESA.—Bé, ja ha sortit la tornada: bonica. Doneu-me el coixí que teniu al costat.

EL COMTE, agafant el coixí i retentint-lo.—La Venus és feta per ésser bella, per ésser amada i admirada, i això no amoïna ni poc ni molt. Si el bell cos trobat a Nilo ha arribat a tenir un model vivent, amb tota seguretat que aquella esplèndida dona va tenir més pretendents dels que hauria volgut i que es va deixar estimar com qualsevol altra dona, com Astarté, com Asparie i com Manon Lescaut.

LA MARQUESA.—Senyor comte, vet ací la mitologia.

EL COMTE, encara amb el coixí als dits.—No, senyora; m'és impossible d'expressar fins a quin punt em sap greu de veure una dona jove com vós amb aquesta indiferència per la moda, aquesta fredor que la fa bromejar i menysprear, aquest aire d'experiència que tot ho redueix a res. No sou la primera en qui ho observo; és una malaltia que mina els salons. Es fuig d'estudi, es badalla, es diu, com vós ara mateix, que no es vol sentir parlar d'amor. Llavors, ¿per què adorneu de rantes els vostres pensaments? ¿Què hi fan tants cascavells en el vostre cap?

LA MARQUESA.—¿I què hi fa el coixí en les vostres mans? Us l'he demanat per posar-me'l sota els peus.

EL COMTE.—I bé, ja hi és, i jo i tot. I tant si voleu com si no voleu, us faré una declaració, vella com els carrers i estúpida com una oca, perquè estic enutjat amb vós. (Posa el coixí a terra davant la marquesa i s'hi agenolla al damunt.)

LA MARQUESA.—¿Voleu fer el favor d'aixecar-vos, si us plau?

EL COMTE.—No; primer cal que m'escolteu.

LA MARQUESA.—No us voleu aixecar?

EL COMTE.—No, no i no! com vós

(Segueix a la pàgina 228)

CARLES RIBA. — Una mica esquerp darrera les seves ulleres espesses, una mica replegat sobre el propi pensament, el gran poeta envia de tant en tant el seu missatge al món: un mete r d'intel·ligència i de sensibilitat. El darrer missatge és un llibre d'Estances on la poesia, alhora lúcida i difícil de Carles Riba, testimonia l'arribada de l'idioma català als estadis més purs de l'àlgebra mental tot servant una indecible elegància de formes

Cofret de fusta gofrada i daurada, obra italiana del segle XVI. Pertany a una col·lecció particular barcelonina.

COFRES I COFRETS

PER JOAN SACS

un seient de preferència. El cofre tenia utilitats diverses: podia servir de seient damunt de la tapa o damunt d'una segona tapa que es descobria en aixecar la principal; aleshores a-

questa, recolzada a la pared, servia d'espatller. Podia servir també de taula, de llit, particularment d'armari. En el cofre es guardaven vestits de categoria varia, joies, cabals i tota mena d'objectes de preu; per això solia anar tancat amb pany i clau, de vegades amb dos panys diferents, sovint de gran valor artístic, obres precioses de forja. Les esglésies solien destinar els cofres a la guarda d'objectes litúrgics; aquests cofres, tot i tenir una utilitat idèntica a la dels profans, s'anomenaven caixes o cofres gazofilacis.

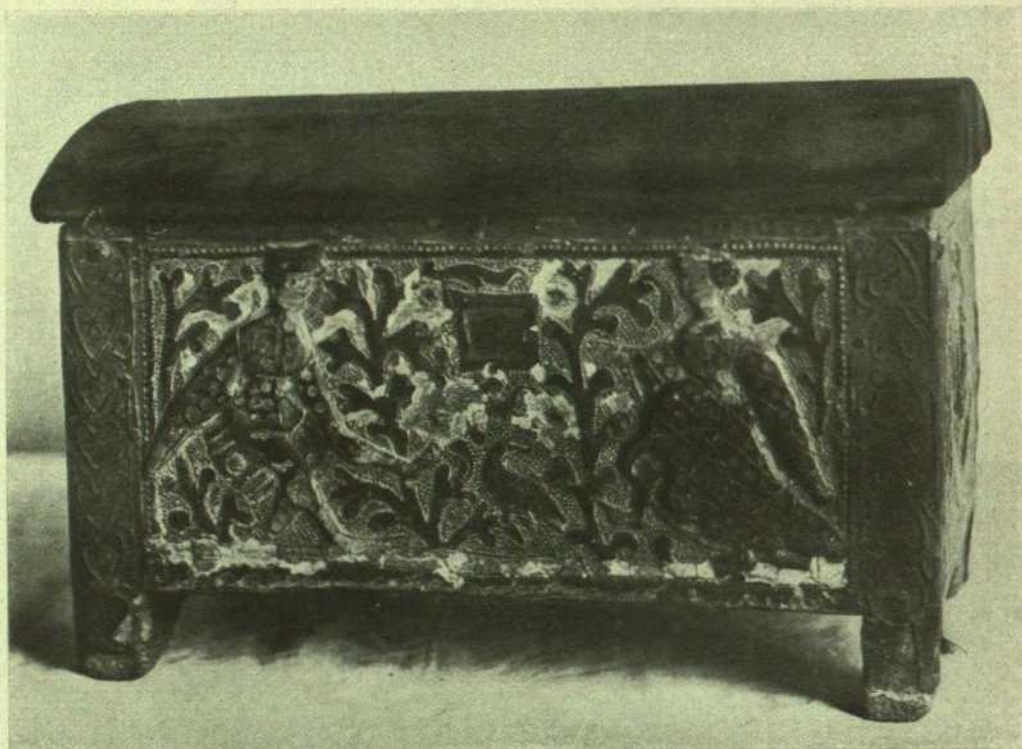
HOM comprèn en la denominació de cofres les caixes d'armament que des de la més reculada antiguitat civilitzada, des de la Caldea i l'Egipte, per exemple, eren construïdes amb tapa semicilíndrica o d'esquena d'ase. Així és que anys enrera hom solia distingir els cofres de les caixes, caixes de núvia, que dèiem els catalans. Però en rigor de veritat la forma de la tapa no pot ésser condició suficient de diferenciació: tots els mobles d'aquests gèneres són cofres, són caixes o són baguls. Cadascú podrà, a mesura del propi gust o bé guiat pel dictat de les circumstàncies, emprar qualsevulla d'aquestes denominacions. Avui dia podem, doncs, dir indistintament caixa o cofre; i els mateixos mobles reduïts al tamany més fàcilment manejable, podem anomenar-los cofrets o caixetes.

El cofre és el moble més important de l'antiguitat i de l'edat mitjana. En aquells temps el repertori moblístic era molt reduït: durant l'edat mitjana encara era més limitat que durant els períodes romà, grec i egipci. El període romànic i l'alta edat mitjana foren d'una tan pronunciada pobresa moblística que el reduïa al cofre, la cadira de tisora o faldistori, l'escambell, rarament el cadiral, la taula i el llit, que, més que llit era un simple jaç, de vegades endinsat a la pared, a manera de *placard*. Encara cal advertir que el faldistori i l'escambell eren destinats solament a les persones principals i que la majoria de la gent seia aclofat a terra, a la manera oriental, o damunt de coixins, segons la posició social de la gent. També el cofre de tapa plana era, amb coixins o sense,

Caixa de núvia, al Castell de Santa Florentina de Canet de Mar

*Cofret en fusta policromada
i daurada de darrerries del
segle XV. Procedent de Vic.
(Fotos Col·lecció «Arsiu Ma»)*

El cofre, com tots els mobles, és de roure durant el període romànic i part del període gòtic; en algunes terres el roure no deixa mai d'ésser emprat per a l'ebenisteria; encara que abans del Renaixement l'ofici de l'ebenista i del fuster es confonen: només, en arribar el gòticisme, s'especialitzen els constructors de cofres, els quals són anomenats cofrers, que arriben àdhuc a agremiar-se. Però durant el període gòtic és la noguera la fusta preferida per a la construcció de bons cofres, de bons mobles. Els anys que van del començ del segle xiii a finals del xv, poc més o menys, són l'època d'or del cofre.

En l'edat mitjana, quan la fusteria no aplica l'emmetxat a la junció de plans, aquesta junció es fa amb clavetejat de ferro o de fusta, i aleshores es referma aquesta obra precària amb cantoneres de pell peluda o de cuir. De vegades aquesta pell o aquest cuir s'estenen per tota la superfície del cofre, subjectada tal cobertura per dues o més vetes de ferro que circunden el moble, paral·lelament als petits costats; aquest costum ha perdurat fins avui dia en la confecció de baguls, el moble principal de la gent humil transhumant: el bagul és l'armari, la maleta i la caixa de cabals de les nostres minyones i minyons expatriats en cerca de treball.

Després, ja en el període gòtic i durant el Renaixement, el cofre es revesteix de *guadamacil* (o sigui el batifull, l'oripell, com diuen els documents catalans), i també de vellut. Aquest vellut sol ésser de color vermell, verd o morat, amb galons d'or o sense i clavetejat amb profusió de clauets de cabota semiesfèrica, de llautó, que dibuixen lleus ornaments o les inicials del nom i prenom dels posseïdors. Aquesta cobertura de vellut és més corrent a Itàlia i a Castella que a Catalunya; i és de remarcar que en tals avinenteses el cofre reprèn l'antiga forma semicilíndrica.

Al començ del segle xvi degué començar la decoració de pinyonet en els cofres catalans i castellans obrats en noguera. Sembla que la comarca gironina fou de les que s'especialitzaren en l'obra de pinyonet. El pinyonet és la incrustació de petites peces d'os o vori, com de tres o quatre mil·límetres de llargada, les quals dibuixen decoració geomètrica, a l'estil musulmà o mudèixar.

El cofre es va aixecant paulatinament d'arran de terra a partir del segle xv, per mitjà de peus com els que es veuen en el cofre que reproduïm. Aquests peus van desenrotllant-se

en alçada, fins que el cofre es troba damunt d'un altre moble, a manera de taula-suport. Aleshores el cofre s'obre per la cara frontal i ja no s'anomena cofre sinó arquimesa. La transició entre el cofre i l'arquimesa es constata en el susdit moble reproduït adjuntament.

Aquest moble que reproduïm és la forma italiana del cofre, el *cassone*, que durant el segle xv es troba en son esplendor. El *cassone* es diferencia del nostre cofre o caixa pel fet de posseir, més sistemàticament que el nostre, que no fa sinó copiar-ho d'Itàlia, la doble tapa que permet de convertir-lo en canapè. El *cassone* sol ésser ric de talla Renaixement i de dauradura; i el revers de la tapa va decorat amb pintures de caràcter religiós o profà. El tema de l'Anunciació és obligat en els *cassoni* o caixes de núvia, talment com en la nostra reproducció, obra italianitzant excessivament restaurada. De vegades els més grans mestres italians pinten *cassoni*: Pinturicchio, Botticelli i d'altres han deixat meravelloses pintures de *cassoni*, i la valuosíssima col·lecció Cambó posseeix unes bellíssimes pintures de temes mitològics, procedents probablement de *cassoni* que són atribuïdes a Alunno di Domenico.

Els cofrets són caixetes d'ús femení, per a joiells o per a contenir objectes de tocador. Els cofrets més rics i artístics que es coneixen són els musulmans d'Espanya i els castellans medievals obrats en vori o en fusta i vori; també en combinació amb planxa d'or o d'argent repujat. Després el gòticisme i el Renaixement ens donen cofrets de fusta revestida de planxa de metall ric o pobre, adés repujada, adés encunyada amb decoració variada. A l'ensens es fabriquen imitacions de fusta gofrada i daurada com els dos cofrets que reproduïm, l'un d'estil gòtic, l'altre d'estil Renaixement. El pintor escenògraf Sr. Junyent posseeix la col·lecció més valuosa de cofrets que existeix en aquest interessant planeta que, tot esperant conèixer-li el seu nom vertader, hem convingut a anomenar Terra.

Vestit de nit en musselina de seda estampada: fons negre i flors blaves. El volant que l'acaba per sota és negre també.

PROMESOS

per *MERCÈ LOPERENA*

L'auto negre, xarolat, que roman solitari davant la porta de l'Hotel, llença la seva ombra retallada damunt la terra xopa de claror.

Un grup de nois joves, cansats d'esperar, s'apreta amb xiuxiueig de conversa maliciosa, o es difon capriciosament pels indrets del hall, mentre el sol, que rellisca pels objectes encara esborradissos, va deixant tebiors callades en llurs ànimes dormides.

Se'ls veu impacients; han esmorzat, fet una cigarreta darrera l'altra, parlat de tot, però les noies no apareixen; tan sols de les portes mig obertes de dalt davalla una certa alenada d'atrafegament, indiscreció de rialles i corredisses.

Fins després d'un o dos cops de porta no s'inicia escales avall el papalloneig d'elles que irromp a baix amb tota la entramaliadura dels pocs anys.

Ara la dificultat és encabir-se; van massa, l'auto és petit. Hi ha un moment de confusió durant el qual en mig del soroll i la conversa animada cadascú procura per a ell.

Ignasi vol estar prop de Marta, ella també ho vol. Finalment seuen de costat al darrera del cotxe, tots dos molt estrets, però contents.

Arrenca l'auto i tothom calla instintivament, fins que dintre la solemnitat d'aquell silenci se sent l'Enric que a l'orella de Rosa comenta amb un cert misteri: «Sembla que farà bo». Aleshores Marta diu a Ignasi: «Jo també vul·li venir a veure l'Eulàlia». I l'esguarda fixament. Ell li busca les mans, es miren al fons dels ulls, però el somriure se'ls glaça als llavis.

— Penses quedar-t'hi? — li pregunta Marta.

Ell vacil·la i diu: — No, ¿què et sembla a tu?

— No fa gaires dies que hi vas anar. És veritat que està molt malament?

— Sí, fa molta llàstima.

— Pobra Eulàlia! — diu Marta i el seu cos vincladís s'inclina endavant, vers la Fifi, que li ofereix un dolç.

En un apropament de formes silencioses, les muntanyes fan tota mena de giragones al voltant de l'auto.

La Fifi reparteix bombons. Tots canten. Ignasi sentint-se profundament trist i per no haver d'enraonar encén una cigarreta i pensa:

«Té raó la Marta, pobra Eulàlia! Cada dia va perdent més; fóra un crim deixar-la. És bona la Marta.»

Ara els cims més llunyans es veuen tacats de groc lluminós. Marta s'engresca follejant amb l'Enric. A Ignasi no el deixa la tristesa. «Marta i jo no ens casarem que no es mori Eulàlia. Això està molt bé» — pensa.

Les taques grogues van engrandint-se com si s'acostessin a l'auto; són fetes de flors menudes. Per les vores de la carretera guspireja la pell tendra i lluent de l'aigua del rec. Obertes les blaves pupil·les dels miosotis, brillen al sol en mig de les fulles verdes.

Marta i Enric s'entusiasmen jugant, volen prendre's quelcom de les mans. Ignasi es va tornant vermell, sent instints de bufetejar aquell gosat que amb cara de murri li pregunta: — «¿Què tens Ignasi?» — Ell creu que no té dret a interposar-s'hi, car el seu prometatge amb Marta no és sabut de ningú, tots el fan el promès oficial d'Eulàlia, d'aquella noieta malaltissa que en un recó de poble de la Cerdanya es va acabant poquet a poquet, que és com una criatura petita, ingènua, innocent; que es dona tota a les coses, que un no res la fa feliç. I pensant això té com un remordiment, es veu menyspreable, vil, odiós.

Pel revés platejat de les fulles dels gers, guaiten els caparronets grassons, vermells del fruit cobert de polsim avellutat, i al fons del rec creu veure Ignasi tot de pedretes blanques, rodones, com les que quan era infant collia a les vores del riu. I sent desigs d'agafar-ne una per guardar-la, com una cosa inútil, però bonica.

I altra vegada el record d'Eulàlia l'om-

ple de malenconia. Sap que en morir-se ella es perdrà quelcom, es farà un buit dins la seva vida, perquè necessita com padir, estimar aquella criatura, mena d'infant, d'ulls blaus, i cabell esborifat.

I novament amb la mirada torna a buscar pedretes blanques al fons del rec.

Un moment que observa l'alegria dels seus companys d'excursió pensa: «¡Que pueril, que bèstia és la humanitat! Les noies fumen, algú els ha donat cigarretes. Que idiotes! De segur que si no hi fóssim nosaltres no riurien tant, no farien tantes coses. ¡Les dones, quines pobres bestioletes, sempre en exhibició! ¿Què ho fa que sempre que anem en remat esdevenim uns inconscients, uns irresponsables? ¿Quin posat deuria fer cada un d'ells si ara tinguéssim una desgràcia? Que és antiestètic un rostre esgarifat!».

I esguarda l'esquena ampla i el coll molsut de la senyoreta que seu davant. «Aquesta noia no pot ésser mai interessant, pobreta! I es pinta els llavis en forma de cor. Quina nicies! ¡Rosa fica la mà a la butxaca de l'americana del mallorquí! I en treu una carta. ¿Què li interessa més?... Hm... que sóc cruel».

Poc a poc es van acostant a aquell poble trist, vell, i brut.

En baixar de l'auto, Ignasi vol de seguida anar a veure Eulàlia. Marta no el deixa.

— No hem vingut per ella, Marta? Doncs cal anar-hi.

— Després, ara no, massa aviat. Primer hem de veure el poble.

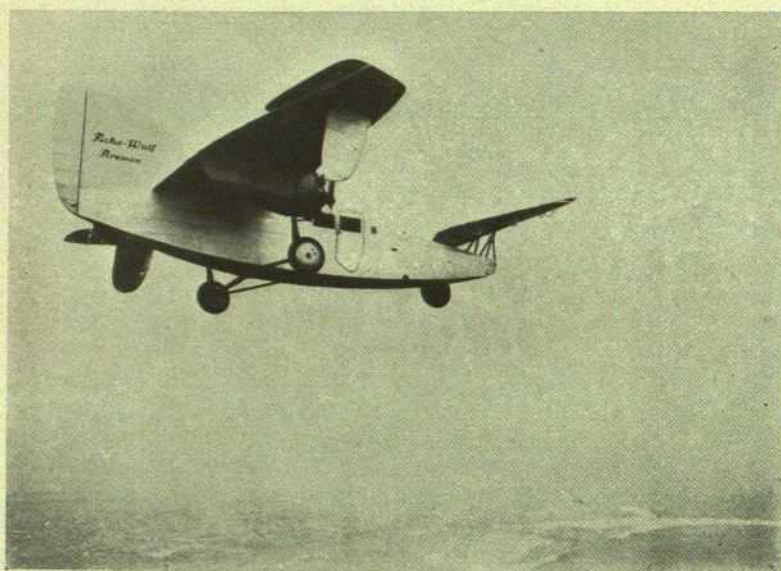
— I si ella ho sap?

— Bé, doncs, vull venir jo també — diu ella amb certa manyagueria. — Fa tant de temps que no l'he vista.

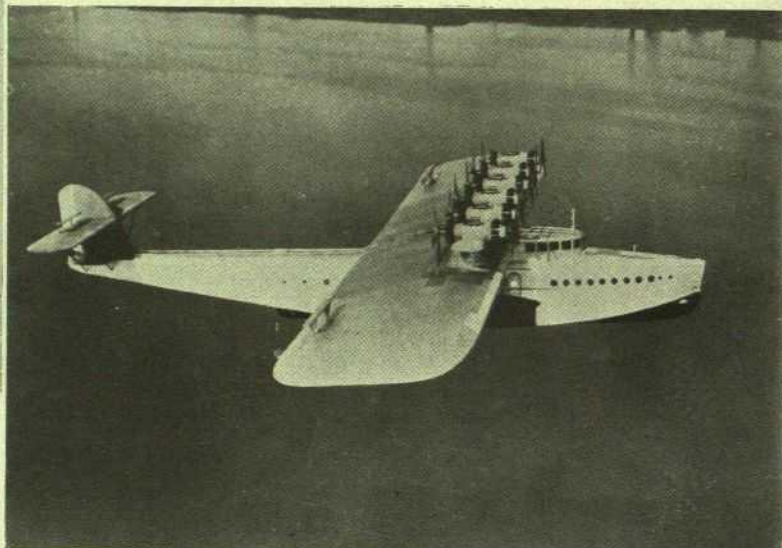
— Marta, calla.

— Doncs ves-te'n; jo em quedaré amb l'Enric.

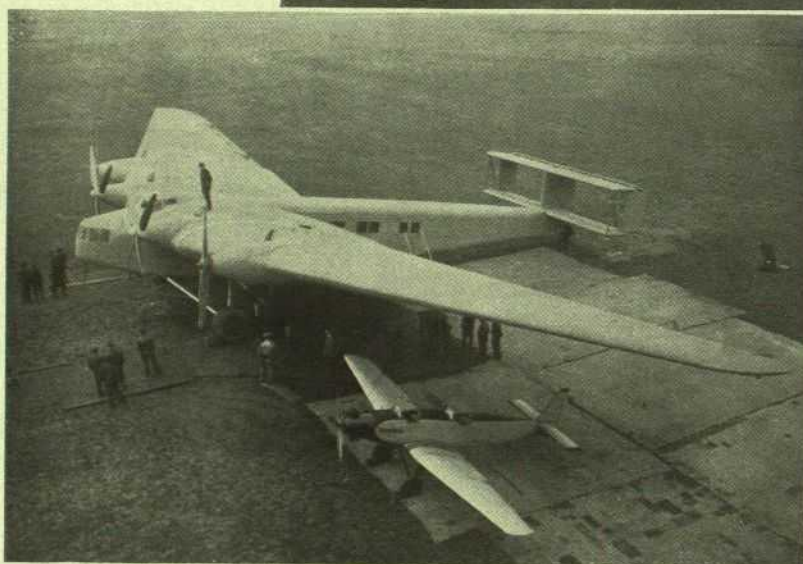
Però se sent més falaguera que mai i per retenir-lo encara, es fa posar l'abric per ell. Ignasi té la sensació que la vida puixant i forta de Marta és condensada

Un dels novíssims models d'avió, l'«Ente» de la marca Fokke-Wulf, que gràcies a dur les ales al davant, reuneix altes garanties d'estabilitat

L'aeroplà Dornier X volant sobre les aigües tranquil·les d'un llac suís

Un aeroplà Junker de grans dimensions abans d'elevar-se per primer cop en un aeròdrom berlinès

L'aeroplà gegantí Junker, «G. 38» que amb els seus quatre motors i carregat amb 3.000 quilograms té un radi d'acció de 4.000 quilòmetres (Berlín-Aden)

LA SENYORIA DE L'AIRE

dintre la pell bruna dels seus braços rodons, i instintivament es mossega els llavis.

— No te'n vas? — diu Marta i l'acer dels seus ulls espurneja de triomf.

— Sí, adéu; vina de seguida, li diré que ets aquí, es posarà contenta.

I en tant els altres entren a l'església, ell s'encamina a casa Eulàlia per un carrer llarg, ple de fang, de voreres esbocinades, i es sent sol, desamparat. La gent se'l mira amb indiferència, camina d'esma, amb el pensament fluix, el cap ple de idees contradictòries. És troba en un estat imprecís, de confusió.

No sent com Marta el crida de lluny: «Ignasi, espera que vinc». I corre fins encalçar-lo.

A ell li sap greu, ara, de no anar sol, com si fos una nosa la companyia de Marta, però ho dissimula.

Eulàlia viu rellogada al pis d'uns adroguers, matrimoni de mitja edat, petits, grassos, de gestos bondadosos, que tenen el mateix posat concirós. Habita les cambres de darrera, les més alegres, que hi dona el sol i es veu el camp. Sa mare li fa companyia i la cuida.

Amb els ulls humits d'agraïment la senyora Ferrer els estreny la mà.

— Ignasi, vostè per aquí, i Marta també. Com els ho agraeixo!

— Mamà, qui hi ha? — pregunta de dins Eulàlia.

— No endevinaràs qui ha vingut, tens visita.

Precipitadament Ignasi passa a la darrera cambra, com si una força desconeguda l'empenyés, una força cega, que no és curiositat, no és amor, desig de veure com es va acabant, ni remordiment, res d'això; és la barreja, la resultant, en un tot únic, incoherent, absurd.

Eulàlia jeu al llit vestida, embotida en jerseis i bufandes.

— L'Ignasi! Ai que bé, no t'esperava! — fa ella, amb una veu tota fosca, esbatanant els ulls de joia.

— Fa uns dies que estic refredada i se m'ha posat una veu! Com me trobes?

— Bé, molt bé, neneta.

— Mamà, mira, la Marta i tot m'ha vingut a veure.

De seguida vol aixecar-se, anar d'una banda a l'altra, contenta, atrafegada, mostrant a Marta una pila de coses.

— Mira, perquè vegis que jo també tinc traça. — I li ensenya una camisa rosa, tota de caladets i puntetes. — Aquesta bufanda me l'ha feta la meua germana, aquests mocadrets també. — I ho mostra amb una il·lusió intensa, resplendent de joia. La seva mobilitat contrasta amb la quietud dels altres, que la segueixen amb els ulls, absorts en tot allò d'ella, tan bonic, tan pàl·lid i suau. Hi ha coses guardades en paper fi, que

ANACREONTICA

L'amor mullat

(Versió de Lafontaine)

*Dormia tranquilament
quan arribà a mon estatge
un infant fugint corrent
de l'aigua, el fred i l'oratge.
— Obrir-me que estic desnú!
Jo, amb exemplar bonhomia,
obro a l'infant refredat
i deman quin nom havia.
— T'ho diré ben aviat
però abans vull eixugar-me.
I mentre li feia el foc
no acabava de fiar-me
d'un arc que la pluja un poc
potsé havia fet malbé.
Quan les mans l'encalentia
jo pensava ¿què pot fé
un minyó? Ma covardia
fou tan gran que no gosava
arrambar-me al pobre infant.
¿Què faria si arribava
Polifem en eix instant?
L'infant amb altre atrevit,
havent abans sacudit
les peces de sa armadura
sa cabellera blonda
va engegar-me amb mà segura
un tret que ferida fonda
em féu a meitat del cor.
— Recorda't, digué llavor,
de Climena, l'estimació;
mon nom a tota contrada
es coneix perquè és Amó.
— De sobres et coneixia,
íngnat i cruel minyó
que pagues amb cortesia
ço que he fet aquesta nit.
I aquell menut criminal
digué: — Mon arc és cabal,
més ton cor està ferit.*

BARTOMEU FORTEZA, trad.

Ciutat de Mallorca

ni gosa a tocar; sembla que tot resplendeix sota la vibració dels seus dits pàl·lids, com tacats amb claror de lluna. Les sedes, els crespons, suaus i flonjos besen aquelles mans d'imatge en oració. Tot té un caire dolcíssim, avellutat, dintre la llum que es filtra persiana endins.

Ignasi es veu a ell i Marta com dos intrusos, dos lladres que li anessin a robar el darrer alè. La presència de Marta amb la seva plenitud d'energies i set de viure és com un insult, dintre la cambra trista. Hauria volgut veure-la també pàl·lida, feble.

Però Eulàlia no en pateix, joiosa de

tenir-los prop d'ella. I així passa una estona llarga durant la qual ella és la que dona el to. Adhuc arriben a oblidar-se que està malalta.

A ell li sap greu que sigui tan bona, tan innocent, infeliç gairebé, i acaba per no compadir-la. Es recorda dels dies que l'estimava i li fa estrany que li hagués posat aquell amor. Que ara pugui oblidar-la, considerar-la un destorb; no s'ho explica.

Del carrer ja els altres criden, van a partir, i encara ella no es calma en la seva activitat. Té com un deliri d'enraonar i fer preguntes.

— Que estic contenta! ¡Has portat la Marta! Penso més en vosaltres! ¿Que no m'enyoreu a la taula? Ja no m'enfado com l'any passat a l'Hotel, recordeu? La mamà em cuida tan bé! Ara em comprarà unes arracades pel meu sant. ¡Em fa una il·lusió! Ah! me n'oblidava; perquè et recordis de mi, té aquestes flors de llana, per a la teua cambra; són també fetes meves.

I Marta apenes li contesta, no sap què dir, es sent feliç amb ganes de fer un sacrifici, té set de bondat, de donar-se d'alguna manera, de superar-se. I obrint el monederet, petit, coquetó, li diu, els ulls plens de llàgrimes:

— Per a tu, Eulàlia, pren aquest mocador, no tinc res més per donar-te. Adéu, me'n vaig, em criden. Adéu tots. Ja estaràs contenta; Ignasi es queda; aquests dies no té feina, pot estar amb tu.

I amb prou feines pot parlar, el plor l'ofega, no gosa mirar Ignasi, però ell comprèn i girant vers ella el rostre transfigurat d'agraïment, sent una dolcesa per dins, es posaria a cridar de joia, ja no es veu tan menyspreable vora d'Eulàlia, sent que tot se li fon en pietat, se sent bo fins l'últim moment.

Quan es queden tots dos sols,

— ¡Que bons — li diu Eulàlia — que bons són els que t'han portat! ¡Has vingut a quedar-te!

I li pren les mans. Ignasi sent el contacte entresuat i fred d'ella. Instintivament afluixa les seves, no ho pot resistir. Eulàlia estreny els dits febrils i li fita els ulls inquisidora, amb certa angoixa.

Per la finestra es veu partir l'auto atapeït de joventut, tot rialles. Darrera, de costat amb l'Enric, sense dir-se res, Marta, seriosa, dona una mirada trista a la casa d'Eulàlia.

— Mira, ja se'n van — diu Ignasi.

— I la Marta?

— No em veu, va al darrera amb l'Enric.

— Que són promesos?

— Penso que sí — diu Ignasi fent un esforç—. És molt bona la Marta, t'estima molt!

— I tu? — li pregunta Eulàlia, fitant-lo novament als ulls amb energia.

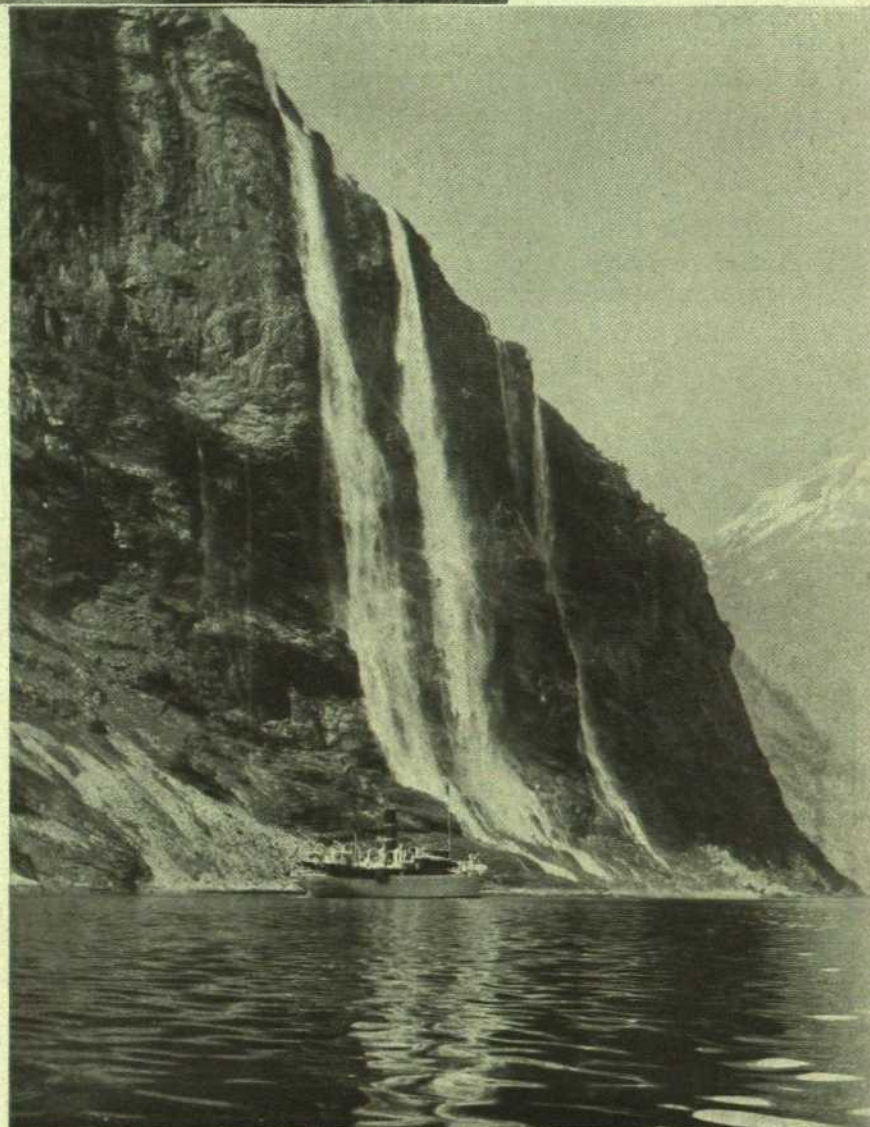
*El Romsdalsfjord
a Andalsnes*

Noruega, el país del sol de mitja nit

NORUEGA és un país que, degut a la seva latitud, pot presentar a l'estiu l'espectacle únic del sol de mitja nit. És el país europeu ideal per al turisme amb els seus dies d'estiu inacabables i les seves altes muntanyes cobertes d'avets, l'arbre nacional. Els boscos en aquest país prenen proporcions gegantines. Els avets dels boscos de l'interior, especialment els de prop de Meraker, tenen una alçada considerable. L'avet al costat dels llacs de l'interior, especialment en la línia de Finse, carregat de neu a l'hivern i enganxat de boires a l'estiu, ajuda a embellir encara més el paisatge. Així que sortiu d'Oslo, la bella capital, us trobeu rodejats de boscúries sentint-se arreu l'olor de reïna. Camí de Holmenkollen, el centre d'esports d'hivern, es presenta davant el turista l'espectacle únic que formen la mar i l'alta muntanya. Aquest maridatge de l'aigua i el bosc, dels avets, arbre clàssic de l'alta muntanya a les nostres latituds, banyats per les aigües tranquil·les i quietes del Cristian-fjord, deixa un record inesborrable.

Els noruecs han estat sempre uns admiradors del Sol. Quan per manca dels avenços que la civilització ha donat, els habitants del Nord havien de passar tres mesos, d'octubre a desembre, reclosos a les seves cases per falta

*Geirangerfjord
i les cascades de
les set germanes*

de llum solar, celebraven la propera vinguda del Sol per Nadal amb grans festes que duraven del 24 de desembre al 14 de gener. Els noruecs bevien i menjaven amb escreix per a celebrar la propera vinguda del sol que permetia les expedicions com a Vikings a les costes d'Anglaterra, França i Alemanya, d'on sempre tornaven victoriosos. Aquest culte al Sol segueix en l'actualitat i hom celebra en el mes de juny moltes festes especialment al Nord que és on hom pot fer-se perfectament càrrec del sol de mitja nit.

La costa Occidental Nòrdica està formada pels fjords i petites illes totes molt interessants. Unes vacances d'estiu poden ésser molt ben aprofitades en un d'aquests creuers que segueixen tota la costa des de Bergen fins al Cap Nord i Svalbard (Spitzberg). Els pobles encarats amb el mar tenen el clima molt més suau que l'interior degut a les corrents del Gulf Stream que atempera l'ambient.

La part que es coneix poc i té molts atractius sota un punt de vista turístic, és l'interior, especialment la línia

Flota de pescadors noruecs en l'Oceà glacial

Merok, un dels fjords més bonics de la costa Occidental de Noruega

Les illes Lofoten al Nord d'Escandinàvia

carrilera del Bergensbannen, la d'Oslo a Andalsnes i de Dombas a Trondheim (abans Nidaros). Viatjant per l'interior és de la manera que hom es pot fer càrrec de les bel·leses de l'alta muntanya engrandida per la latitud. Les muntanyes de mil metres d'altitud, per exemple, són semblants a les nostres de més de 2.500 i això és degut a la latitud de Noruega

situada entre els 58 i 71 graus, i separada solament de 19 graus del Pol Nord.

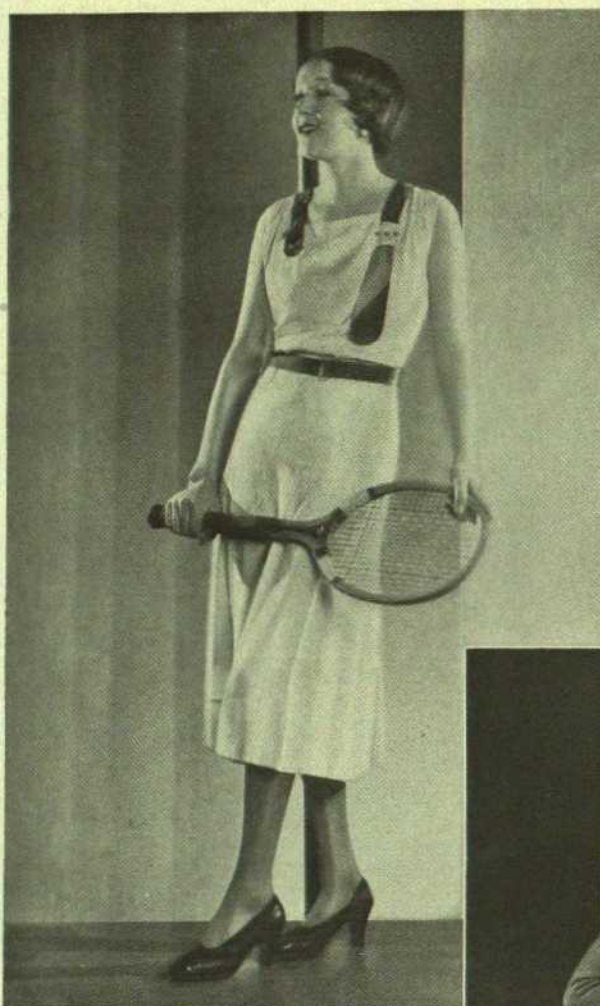
Ustasøet, Geilo, Finse, Haugastøl, són centres d'alta muntanya, on a l'hivern s'hi reuneixen els esquiadors millors del món. A l'estiu, turistes d'arreu del món, vénen a aprofitar el clima ideal de Noruega. Merok, Molde, Kristiansund, Bergen i Andalsnes, centres de turisme estiuenc i base d'una sèrie d'excursions per l'interior.

En les fotografies que publiquem hom podrà fer-se càrrec de les bel·leses d'aquest país que se'n diu Noruega i que a Catalunya va esdevenint cada vegada més conegut.

JOAN GARCIA

Vestits lleugers

Esport i excursionisme

*Vestit per a tennis
en seda blanca amb
dibuix i ornat amb
un coll de crespó de
Xina vermell i blanc.*

*Jaqueta i faldilla de
crespó de Xina rentable;
la brusa és també
de crespó de Xina, però
blanc; creació de la
Casa David de París.*

*Vestit per a primavera i estiu en
drap gris amb plecs
a la faldilla; la
brusa és de crespó
de Xina blanc.*

Una... dues... tres!

Els dos porquets, en sentir el senyal, seran aviats per les dues noies en maillot i es disputaran un premi en una cursa a través de la platja — una platja de Califòrnia. Ara podria perfectament ocórrer que els porquets, fent honor a llur niçaga, no es belluguessin, preferint quedar-se en el veïnatge de llurs gentils «managers»

CONVERSES FEMENINES OPTIMISME I PESSIMISME

— ¿La diverteix la feina de preparar les maletes per a un llarg viatge?

— Cal! Al contrari: em mareja, em neguiteja.

— Quina llàstima! Fa malbé un dels instants millors de la vida.

— No digui ximpleres. ¿Quina diversió vol que trobi en la feina d'amuntegar robes, d'ordenar parells de sabates, botiquí, objectes de tocar... Fatiga i ensopiment!

— Per vostè; per mi, no. Jo no sé col·locar dins la maleta o dins la valisa un sol objecte sense que s'aixequi dins meu un vol d'il·lusions... Imagino els països que m'esperen, les amistats que contrauré, les festes a les quals assistiré... Assaboreixo per endavant tota la poesia del viatge... sense les molèsties i els encisos que tal vegada em reserva la realitat... Li sembla poc divertit?

— Em sembla massa romàntic.

— Això rail! Romàntic o no, la meua delectació és ben certa. ¿Per què no prova d'assaborir-la com jo? Cal treure tot el partit possible de les circumstàncies... I davant cada realitat, estendre una catifa de somnis...

— Això mateix... Perquè vingui la realitat i els trepitgi brutalment...

— No pas sempre! I en segon lloc, encara que després vingui el desencant, ¿qui em lleva les bo-

nes hores que he passat encantada? D'altra banda, deixi'm que li confessi... Jo crec, gairebé com una fanàtica, en la força propiciatòria de les il·lusions... Per a mi, almenys, no hi ha res com emprendre un viatge, plena d'optimisme, perquè el viatge es descabelli divinament...

— Tant de bo tingüés el mateix dol...

— Provi-ho!

— I com se prova?

— Molt senzill. I, miri, per començar; deixi'm que li ho digui... Vostè fa molt malament l'equipatge...

— Ja he començat per dir-li que el faig de mal grat...

— Doncs canviï de disc. Animi's... Veïam perquè deixa aquest deliciós abric a l'armari? Perquè s'enduu tan poques mitges de seda? ¿I només amb un parell de capells pensa passar quinze dies?

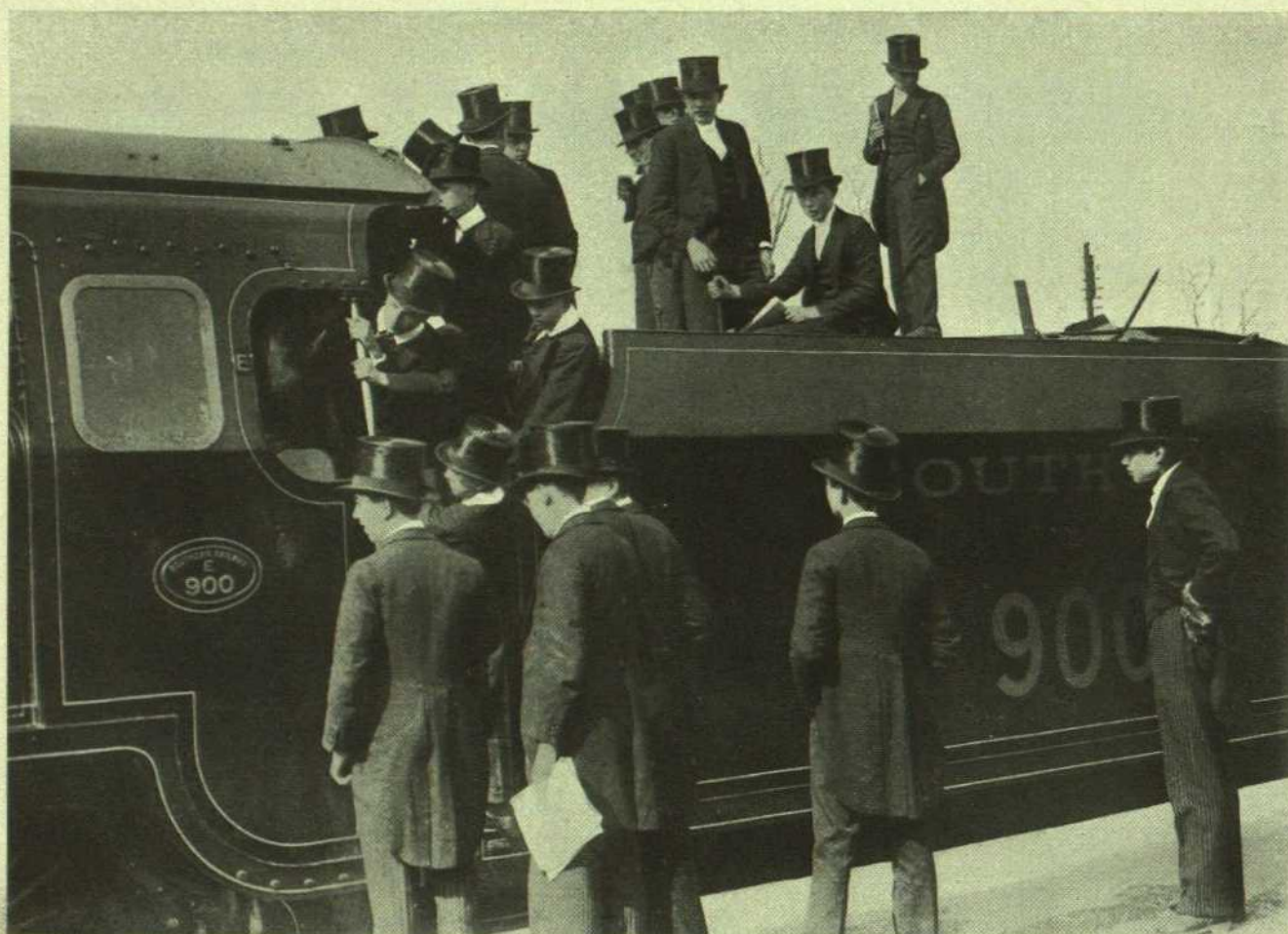
— Recordi que sols acompanyo el meu marit a un viatge de negocis...

— ¿Qui la priva de combinar el negoci amb la diversió? Pensi que els dies tenen vint-i-quatre hores... Hi ha teatres, hi ha concerts, hi ha grans hotels... I per damunt de tot, hi ha que vostè és una dona i té el deure d'embellir-se...

— Oh...

— Veïam! Secció de tocador... Mare de Deu! No s'enduu ni una capsa de Pólvors «Orgia»! Ara sí que començo a sospitar que no hi és tota... Per l'amor de Déu! Sortir de viatge, haver de passar hores al tren, haver de matinar o de no dormir, córrer per les ciutats, menjar fora de casa... i no dur una bona provisió de Pólvors «Orgia»!... Això és renunciar al màgic anftiaç de la felicitat!

MYRURGIA

Els estudiants del Col·legi d'Eton (Anglaterra), vestits tots ells amb jaquet i capell copalta, assisteixen al bateig d'una locomotora que durà el nom del famós Col·legi

ADOLESCÈNCIA

Els fellows anglesos i els nois llatins

La cara es cobreix d'un borrisol excessiu; els trets s'acusen d'una manera inharmònica; la veu té dues notes que li comuniquen a estones un desafinament gallinaci; una pedanteria difusa envaeix tots els posats i totes les paraules; el cinisme alterna amb la timidesa... És un infant? És un home? Ni una cosa ni l'altra — la tragèdia és aquí! No ha perdut ben bé l'aire de la infància ni ha adquirit ben bé el de l'adultesa. És un adolescent.

Aquesta edat intermediària té una mala fama persistent: els francesos l'anomenen *l'âge ingrat* i els castellans, amb un realisme més viu, *la edad del pato*. Segurament perquè és una època de trànsit, de vaguetat i sobretot de terbolesa, la literatura moderna li ha consagrat nombroses atencions que unes vegades han donat com a fruit la poesia de certes pàgines d'Anatole France al «Livre de mon ami» i d'altres els anàlisis amargs i corrosius d'un Tomàs Mann, d'un Chardourne, d'un Pérez de Ayala o d'un Mínguez —

per esmentar un autor de casa. Sols la literatura antiga ha sabut enfocar aquest període indecís de la vida humana amb un franc i ingenu optimisme: Dafnis i Cloe.

Però la preocupació especialíssima que la literatura d'avui ha demostrat per la gran crisi de la pubertat, no ha pas contribuït a suavitzar-ne les dificultats i les angúnies. A la majoria dels pobles, l'adolescent és una mena de malalt que la societat tracta com a sa, tot cloent els ulls a l'evidència dels seus símptomes. Si alguna cosa s'ha fet per ajudar els xicots de quinze i de disset anys a fer el canvi sense massa dolor, s'ha fet d'esma, per esperit d'imitació.

Fet i fet, entre els dos tipus extrems d'educació que imperen per als adolescents — el llatí i l'anglo-saxó — l'un entestat a fer poetes i l'altre entestat a fer esportius — és aquest últim el que sembla moderar amb més èxit les tortures de l'edat ingrata. El sistema llatí, essencialment

familiar i domèstic, dóna a l'adolescent una atmosfera carregada d'excitacions; el posa en contacte immediat i continu amb les grandeses i misèries de la vida; nodreix la seva imaginació ja prou àvida de mena, amb l'espectacle de tots els pecats capitals i de totes les virtuts teològals — aquestes, ai!, menys practicades que no aquells. L'adolescent es torna ultrasensible; somia enormement; experimenta cada dia, gairebé cada hora, la topada dels somnis amb les realitats. Crema per entrar en la lluita com un home, però s'esporugueix com un infant...

El sistema anglo-saxó cerca una solució ben diferent. El xicot, en comptes de romandre en la intimitat de la família, és tancat en el pensionat on troba eliminades les preocupacions més insidioses i es troba dins un règim que exalta l'energia, la salut, la sang freda, la dreteria, el *fair play*. A catorze anys no té altra preocupació que tenir uns punys tan fermes com els seus companys de setze; a setze no té altre delit que esdevenir capità del seu *team* o ésser triat per defensar els colors de la seva Universitat o del seu Col·legi en les regates. La vida vista des d'un d'aquests pensionats anglesos o des d'una de les Universitats americanes, esdevé un paisatge llunyà i sense massa força dramàtica. L'adolescent que s'hi educa adquireix una certa impassibilitat que és filla de la seva innocència.

Cal dir-ho tot; si el sistema anglo-saxó és immillorable per salvar l'adolescència de certes depressions morboses que solen atacar els nois

que conviuen amb les persones grans; en canvi, no els arma gairebé per a la lluita amb la vida. Forma minyons forts, serens, lleials, però sense cap dels anti-cossos indispensables per defensar-se dels tòxics corrents en la vida social. Una innocència excessiva, una candidesa pueril, no són el millor viàtic per anar pels camins del món, baldament es tingui un cap ben muntat sobre les espatlles i unes belles aptituds de boxador. Sovint totes les tortures que s'ha estalviat l'adolescent en la seva existència a part, una mica militar i bon tros antisentimental, dificulten després la seva incorporació a la vida quotidiana.

En aquest punt es manifesta l'avantatge de la vella educació llatina i això ens aconsola una mica, no pas del tot, de les seves infinites tristesses. L'adolescent, en el règim de porta oberta, d'indiscreció paterna i de tendresa materna, de visites i de converses, ha anat assimilant dia per dia les metzines de món, a dosis més o menys ben graduades; quan es torna home no hi ha cap reacció violenta; la seva ànima hi està no menys avesada que el seu cos.

La nostra opinió és que, entre aquests dos sistemes extrems, cal cercar solucions que en continguin els avantatges i n'eliminin els inconvenients. Hi ha una certa disciplina esportiva que manca als nostres adolescents; però hi ha també una certa intel·ligència de la vida que manca als estudiants britànics, tan simpàtics dins els seus uniformes i sota el seus capells adés ridículs, protocolaris.

Heus ací el «Big Stick», que és el trofeu esportiu que s'han disputat les dues Universitats de Washington. Els guanyadors suporten amb orgull el seu pes considerable

Bill Tilden, l'ex-campió mundial de Tennis, es prepara per fer una jugada sensacional... davant la càmera de prendre vistes.

Ensenyant s'aprèn

PER C. URQUIZA

"LA millor manera de conèixer a fons una cosa és ensenyar-la".

Vet ací un axioma, la veritat del qual ha après Bill Tilden, campió de campions de tennis, per experiència pròpia.

Tilden, que actualment es troba a Culver City filmant tres pel·lícules curtes per a la Metro Goldwyn Mayer, declara que mai no s'hauria dedicat a l'intens estudi del tennis, estudi que li féu possible de guanyar el campionat, si no s'hagués vist obligat a fer-ho per ensenyar a d'altres aquell joc.

L'avui famós campió començà de jugar tennis a l'edat de sis anys, i continuà practicar-lo entusiàsticament mentre anà a l'escola primària. D'allí passà a l'escola superior, on no trigà a veure's convertit en tot un campió local.

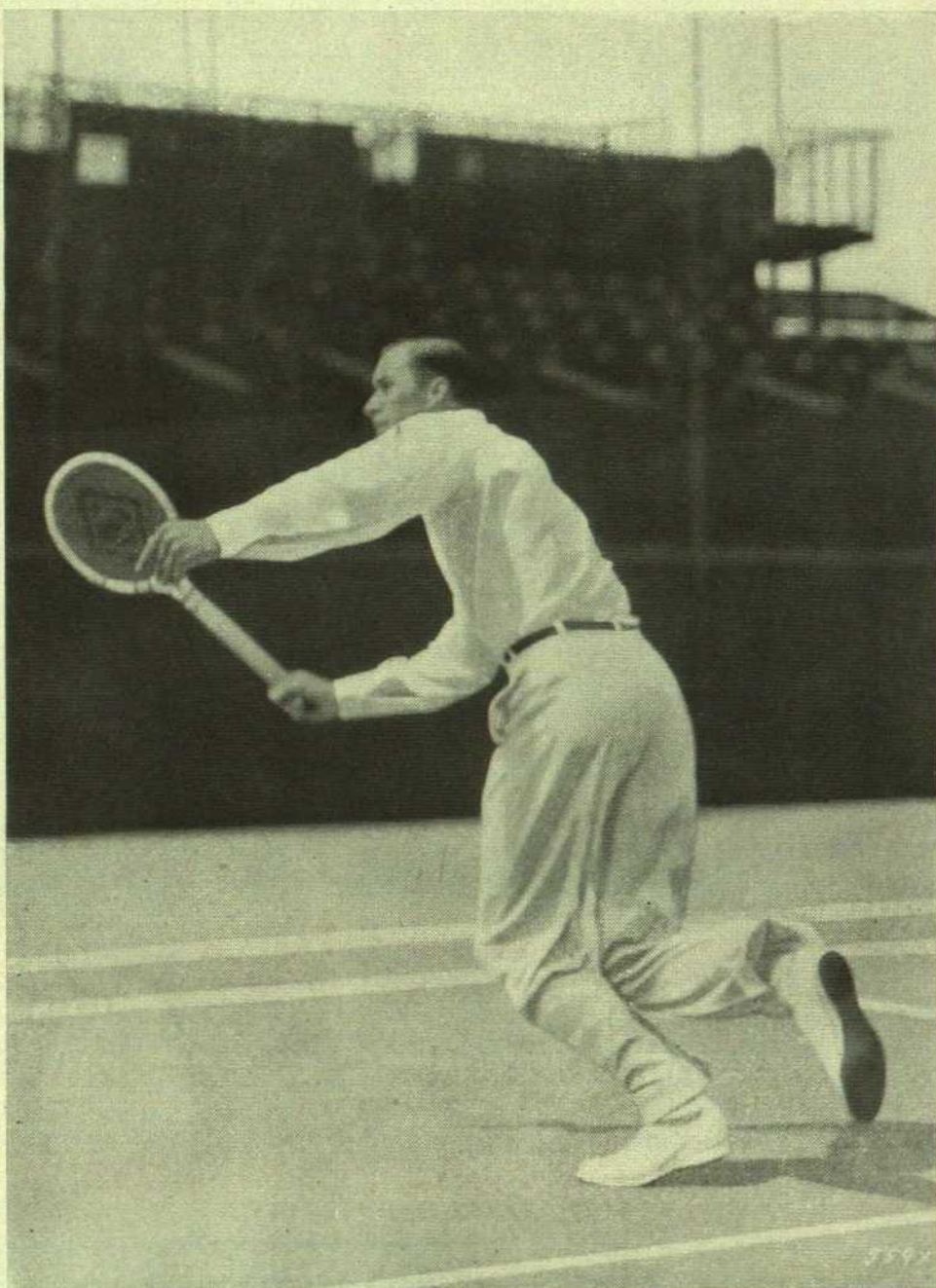
Els seus triomfs li valgueren el lloc de "coach" assistent del partit de tennis de l'escola. Per conservar aquest càrrec, Bill es veié obligat per primera vegada a estudiar el joc tècnicament, ja que si bé jugava amb habilitat de mestre, només coneixia el tennis per la pràctica que en tenia i per les observacions personals que hi duia fetes.

"El meu coneixement era instintiu — diu Tilden — i per tant, impossible de transmetre a ningú. Per ensenyar, tot s'ha d'explicar d'una manera lògica i això demana un coneixement analític de la matèria que s'ensenyi".

Tilden, doncs, va dedicar-se a estudiar teòricament el que havia après en la pràctica. I d'aleshores ençà data la seva ràpida i segura ascensió al campionat internacional.

"És impossible de jugar al tennis a meravella sense posseir un profund coneixement que permeti dirigir la pilota i calcular amb precisió gairebé matemàtica, el temps del seu recorregut en l'espai, — diu Bill. — En el tennis no podem comptar amb la sort. El coneixement és el que val".

Quan es pica la pilota de certa manera, ja se sap com i on caurà. Aquesta és la manera de jugar. Hem de saber el com i el què de cada jugada. El tennis, afirma Tilden, és com la geometria... encara que

aquesta afirmació als profans els sembli gratuïta. I si volen arribar a campió, han d'estudiar.

Segons Tilden, el primer que ha de fer un estudiant de tennis és escollir determinat campió i dedicar-se a imitar-li les jugades i l'estil. Fins després d'haver aconseguit aquest propòsit, el jugador no pot lliurar-se avantatjosament a l'estudi de si mateix.

Per a triar el «mestre», l'estudiant ha de tenir en compte la seva pròpia constitució física. «Heu d'escollir un campió aproximadament del vostre pes i de la vostra constitució», diu Bill.

Un xicot baix i grassalló no treuria cap profit de les jugades de Tilden, perquè entre un i altre hi hauria una gran diferència física. És clar que això no vol dir que el xicot estigués incapacitat per arribar a ser campió de tennis. També hi ha campions baixos i grassonets, i són a aquests a qui hauria d'imitar el nostre heroi. Un cop ho hagi aconseguit, ja no ha de fer més que treballar amb totes les forces.

El jugador ha de practicar tennis constantment, almenys sis mesos l'any... durant uns quants anys. Si li manca temps o energia per fer-ho així, ja pot dedicar-se a una altra cosa, que no serà campió.

Avui, en tots els camps d'acció, com més va més intensa és la competència. En aquest món ja no hi ha lloc per als ganduls!

Les filipines tenen fama de belles. Si més no, la senyoreta Maria Kalaw, estudiant a la universitat de Manila, basta per acreditar el poder estètic d'una raça. Ha estat elegida Miss Filipines.

Unes quantes notes femenines, encara que divergents

Les dones assalten l'una darrera altre tots els llocs de responsabilitat. Aquí teniu la senyoreta Emmeline Stegmann que fa 25 anys que dirigeix un important banc de la Prússia Oriental que opera amb un capital de 150 milions de marcs.

Miss Europa, tot just començat el seu regnat, ha promogut un plet contra una perfumeria que ha tingut l'atreuiment d'exhibir un anunci en el qual la bella Mademoiselle Jeanne Jouilla certifica que no usa d'altres productes que els d'aquella casa... En el gravat veiem Miss Europa acompanyada del seu advocat i d'alguns altres curials que no han sabut resistir la temptació de sortir fotografats amb tan bona i simpàtica companyia.

Joan Busquets

us ofereix una tassa de te sobre aquesta taula de línies modernes i ondulants, a recés d'un delicat paravent de fusta gravada, en una cadira de braços còmoda i simple...

*Una escena de la sega
en els blatars de Baviera*

Estampa de juny

PEL juny, la falç al puny, ha dit la saviesa popular. I ni més ni menys, la falç al puny i l'aigua a la vora, perquè el sol és alt i crema, i amb tant de trallut, i amb tanta polseguera la set agullona que és un no dir. Si no, pregunteu-ho a aquesta dona bavaresa que en un moment de treva s'empara del gerricó per humitejar-se els llavis ressecs, invisibles sota el mocador que la defensa del sol. I pregunteu-ho també a aquest minyó tan ben plantat que bo i passant la pedra poc a poc, poc a poc, sobre el tall de la dalla, espia de cua d'ull l'espigolaire potser temerós que assaborint el goig del beure no li'n deixi una trista gota, mal fos una, per bandejar aquella set que, com la mar, com més té més brama.

Pel juny, la falç al puny. I la dalla esmolada, i el capell ben calat, i l'era ben neta, i les forques a punt, i a punt la carreta. Que no manqui una síl·laba en el poema vivent del nostre pa de cada dia, nascut i crescut als camps, bressolat per les gelades, amarat de pluja, abrandat de solellades i aspergit de les suors de tants de fronts que any rera any van extingint la patètica condemna bíblica.

Evocació dels camps. Mars daurades, onejants, el sol per navili, els pardals i els oronells per gavines. A un cap — diguem-ne platja? — quatre, cinc, deu esquenes corbes que es mouen poc a poc, poc a poc, i arrabassen l'onejant daurat a braçades; baten la mar, triomfen de la mar, i la mar cau a terra vençuda, sense esma, morta. D'altres braços la recolliran; en faran feixos, en faran garbes; les garbes faran garberes, i s'alçaran ací i allà perquè els llegui de veure la terra que han deixat, eneriçada de rostoll, cos de llur cos, envaïda per altres esquenes corbes que també es mouen poc a poc, poc a poc, però que no tenen l'aire destructor de les que més enllà van abatent la mar capçada d'espigues. Són les espigolaires, les pietoses espigolaires que van recollint els caiguts en la brega i s'emplen la falda de les gloriuses despulles...

Millet, Jean-François Millet, el paisatgista francès plasmador de les escenes camperoles, passa pel juny damunt els camps. Així que veureu tres espigolaires veureu Millet en «*Les Glaneuses*». I si s'escau al capvespre i per un atzar les esquenes corbes ve que es redrecen i romanen uns instants immòbils, «*L'Angelus*» de Millet us acudirà tot d'una. La poesia del gran pintor és un reflex fidel la natura. Potser ve d'aquí que en veure un camp a mig dallar, la imaginació salta les fronteres i s'atura damunt els pinzells de Millet.

Amb Millet, França canta la poesia de juny amb el traç del pinzell; Catalunya, amb Garreta, canta la vibració de juny amb el so de la tenora. Millet i Garreta canten una mateixa poesia i una mateixa vibració. Davant les teles d'aquell, les

testes romanen descobertes i els ulls capten l'emoció per dur-la a l'ànima; davant les notes d'aquest, també es descobrixen les testes i l'emoció davalla a l'ànima pel conducte auditiu. El seu «Juny», teranyina tècnica com tota la seva producció, passa i repassa per tot Catalunya, sardanejant, com escau de passar i de repassar en aquesta terra. Garreta ens evoca el juny, però no ens el plasma. A remarcar aquesta divergència amb Millet: Millet era plasmador — realista —; Garreta era creador — cerebralista. Millet era la melangia; Garreta, l'esclat de força. Més força, més esclat: Morera sobre versos de Llongueres. Espontaneïtat, vibració a la corda més alta. La inspiració del poeta precipita la inspiració del músic, i en el vers ardent, vibrant, s'hi agermana l'ardència i la vibració de les paraules encantades, com diria Maragall, sense llacunes de vacil·lació, sense parèntesis divergents, una sola veu en el vers, una sola veu en la música:

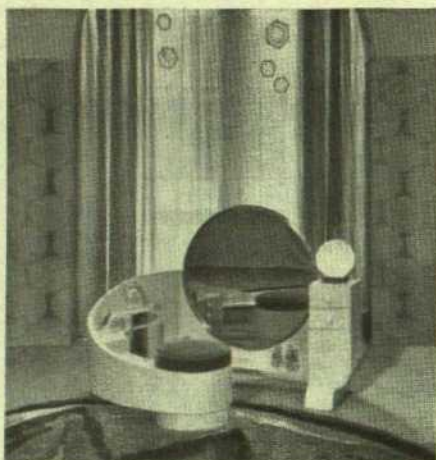
*Blat que rosseja,
sol que festeja.
Mira la plana: diries que és d'or.
Plana daurada,
plana encantada.
Vinguen les mans i estrenyem-les ben fort
a prop del cor.*

Les mans cerquen d'altres mans per estrènyer-se en l'encaixada; després ja no es deixaran; el ritme les mantindrà unides, en cercarà d'altres, n'unirà d'altres, i d'altres encara i encara i encara, fins a formar la gran anella que oscilarà entorn la garbera. La sardana serà un fet. Maragall es sentirà corferit de la bellesa de la sardana i la cantarà en versos que passaran a la posteritat. I amb els versos l'evocació de juny:

*Potser un temps al beil mig s'hi apilaven
les garbes polsoses del blat rossejant,
i els suats segadors festejaven
la pròdiga Ceres cantant i ballant.*

Pel juny, la falç al puny... i fer-la moure de pressa, no fos cas que un núvol mal intencionat amollés una pedregada i tirés en orris el pa de tota l'anyada. És allò que es diu, sabeu?: «No diguis blat que no sigui al sac... i encara ben lligat».

JOSEP MIRACLE

Tocador, per Saddier, en fusta blanca de sicomor

Els mobles per a les senyores

EL TOCADOR

PER JOSEP MAINAR

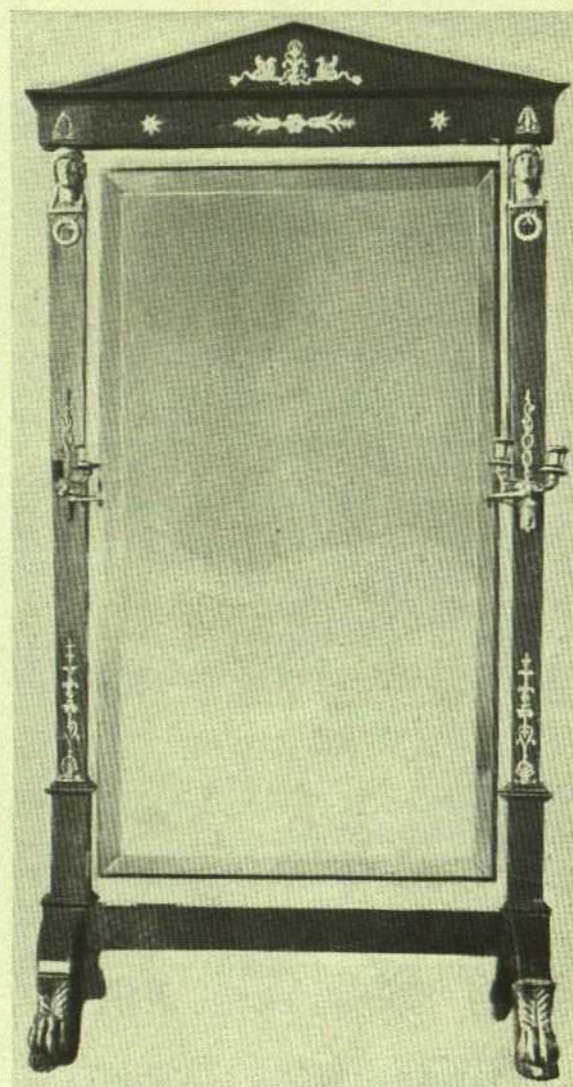
SABEM la influència que ha tingut la dona en la història universal, però està per fer la història de la influència femenina en el moble. Aquesta influència és positiva.

Ací, quan uns nuvis cerquen pels basars de la ciutat, indefectiblement, la dama es preocupa dels mobles i de la tapisseria, mentre el nuvi pren totes les mesures per a la inalterabilitat d'un pressupost calculat amb compte. Aquestes atribucions tàcitament reconegudes a la promesa per la generalitat dels promesos en vistes a la instal·lació de la llar nova, han engendrat la confusió i la manca de personalitat de la nostra ebe-nisteria actual; ¿les senyores seran prou imparcials i generoses per acceptar aquesta responsabilitat? No ens hi farem massa forts, però. Al capdavall totes les bones èpoques del moble, i especialment els mobles més bells, han estat inspirats per les senyores.

Mme. Pompadour fou qui inicià cap a mitjan segle XVIII la reacció contra el Lluís XV, i produí el moviment artístic que es concretà en l'es-

Un curiós exemple de pentinador barroc, existent a Mataró
FOTO ARXIU-MAS

Psyché construït per Jacob, per a l'emperadriu Maria Lluïsa

til Lluís XVI i que portava, com tots els altres estils, mobles nous, aptes per a les noves necessitats i frivoltats de l'època.

D'aleshores ençà, París ha creat per a les dames infinitat de models de mobles. Ultra les taules especialment abillades per a toCADOR — tals com a la Pompadour — tapades amb teles de tul o tafetà amb volants, també han estat molt conegudes altres taules per a aquest ús, complicadíssimes, que pel mitjà de ressorts es desclouen tapes, calaixos i miralls en quantitat diversa i que eren d'una gran bellesa d'aplacats i marqueteria; així mateix la *psyché* que fou de gran moda en l'època de l'estil Imperi, i que va donar origen als armaris de mirall. El *chiffonnier*, de sis o set calaixos, més alt i estret que les calaixeres vulgars; la *chiffonnière*, amb tres calaixos, per a labors. Taules *guéridon* o vetlladors en gran nombre. A més han estat mobles característics de les dames en la gran època

Reproducció d'un singular pentinador francès del segle XV
M. G.

del moble francès, el secreter i l'escriptori, que després es refonen en el *bonheur-du-jour*.

A Catalunya també eren construïts bons i bells mobles, que són d'inspiració francesa però que resten inconfusiblement autòctons; hi ha a més de consoles i tocadors, molt generalitzats els miralls portàtils muntats damunt d'un calaixet i a propòsit per a tenir a la falda; i les calaixeres, que són la successió de les caixes de núvia, mobles típics d'aportació femenina a la llar.

De tots els mobles, el més característic i el més antic és el tocador. Un tocador autèntic, amb el seu parament, es conserva en el Museu Britànic i prové de l'Egipte en la 18.ª dinastia. Conjuntament, del mateix origen i de la mateixa època, hi ha documentades moltes particularitats interessants; per exemple, a base d'antimoni hi ha algunes receptes per a embrunir les parpelles i encara d'altres per aquest ordre tal, que hom pot dir que els savis anglesos han violat molts secrets de tocador de les dames egípcies.

Per altra part, Plini el vell, que ha fet descripcions

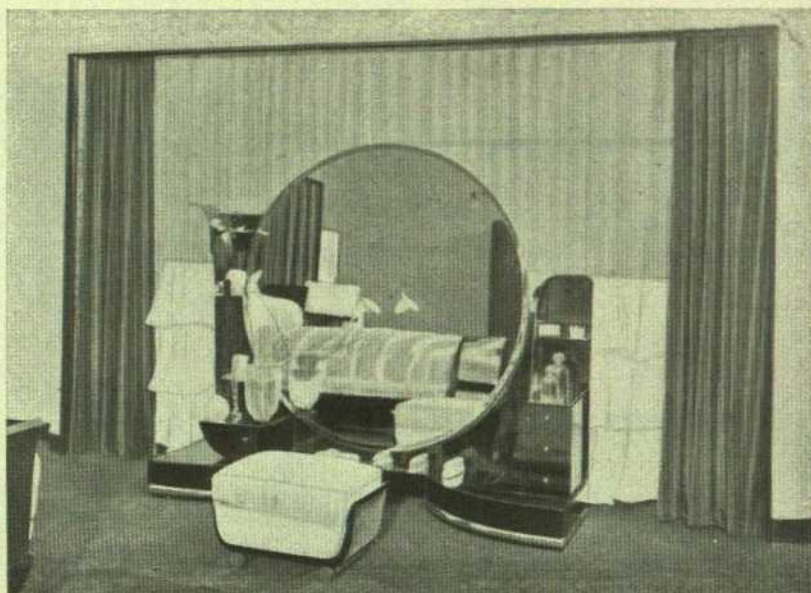
Bonheur-du-jour decorat amb medallons de porcellana. La trapa que amb un arabesc uneix les cames, fa l'anagrama de Maria Antonieta

de gran importància per a la història d'aquesta branca de l'ocupació femenina, va descriure repetidament com les romanes es delien pels perfums, i la importància que donaven al tocador. Les gal·lo-romanes no quedaven pas en ridícul per manca d'interès; l'estança llur que ara en dirien el *boudoir*, era la «ginecée» i estava a cura de diverses serventes. Mentre les «omatrices» sostenien el mirall i les agulles, la «vestipici» havia de tenir al seu compte la disposició de les vestidures.

Malgrat que la tasca de fer-se el rostre hagi estat la ocupació eterna de les senyores, els mobles per a tocador o pentinadors són escassos i triguen a aparèixer a Europa. El més antic és aquesta *damoiselle* a *attornier* tan enginyosa. Per mitjà d'una rosca feta a l'eix que sosté el cap, hom pot elevar-lo a l'alçada avinent per a poder pentinar les perruques; al mateix temps, el braç que sosté el mirall podia ésser posat a la alçada i posició més còmoda per a ser-

Tocador mallorquí que hom posa damunt d'una calaixera. D'estil Imperi

FOTO ARXIU-MAS

Creació de Kohlmann, realitzat en xicaranda i metall

vir-se'n asseguda al davant. Dos mobles en un! heus ací la simplicitat i la utilitat reunides, com avui, en el segle xv.

Hom sap també de l'existència d'un moble equivalent, a Barcelona en la mateixa època. Segons reporta A. Duran i Sanpere (Arts i Bells Oficis, Setembre 1928), en el parament nou de la casa d'uns nuvis, hi ha «el *lligador* de la dama (el tocador, que diríem avui) que és un moble de fusta fet a manera de faristol».

Les modes i els períodes alternativament brillants i decadents de les corts reials han influït poderosament en la variació contínua d'objectes i elements per a fer-se la *toilette*. A la Roma imperial els miralls de mà eren de vidre, però en el segle xiii havien de reaparèixer enfront dels

(Segueix a la pàg. 230)

La sensibilitat del poeta Tomàs Garcés ha cristal·litzat en un nou llibre: «Paradis», aplec de poemes que ratifiquen amb llur transparència la personalitat cada dia més remarcable del poeta que go-sa assimilar les troballes de l'avantguarda sense perdre un àtom de la seva natural elegància

VENECIA EN SOMNIS

*Clariana del somni, plaça nua!
Els coloms se n'anaren — foc i cendra llur pit.
Una remor s'apaga: pel soterrani humit
la mascarada tèrbola s'afua.*

*Tu i jo, senyors d'aquest espai obert,
embolcallats de lividesa.
El gran canal ses gòndoles hi perd.
La mar i el cel fan una sola estesa.*

*Fantasmes d'or i ombra esperen un senyal
per fondre la resclosa.
Els horitzons, tan pàl·lids, sospiren una rosa
i la boira que ens mulla és un vel nuviàl.*

*Res d'efímer no hi ha. El teu cor ho volia:
etern esdevenia aquest instant serè:
a dalt de l'alta torre dos homes sense alè
martellegen el temps, l'hora i el dia.*

*Llisquin, doncs, mar avall, el Canal i la plaça:
rasa coberta de vaixell.
I perquè no t'hi enyoressis massa
verd poma i rosa tendra triaven per cinyell
les xemeneies que el desig abraça.*

EL SENYAL

*El pardal bastirà la tebior del niu.
I el rossinyol les seves torres fràgils.
Les abelles, amb fibló d'or,
cosiran a volades l'aire.
I sota el cel tan llis
els teus ulls blaus seran més blaus encara.*

*Abans, però, la soca del til·ler
ha de pujar la saba.
Pàl·lid grumet de somni, fantasma de cristall,
desplegarà a la punta de les branques
— oh, verd vaixell guarnit! —
els mocadrets trèmuls del fullatge.*

TOMÁS GARCÉS

Vestit de soirée en tul i puntes de color verd clar que ha obtingut un gran èxit en la presentació de la col·lecció de models per a estiu, de la Casa Manuel Morell

Van Dongen
«Mlle. de Acevedo»

LLETRA DE PARIS

Van Dongen o la pintura
sense «repressions»

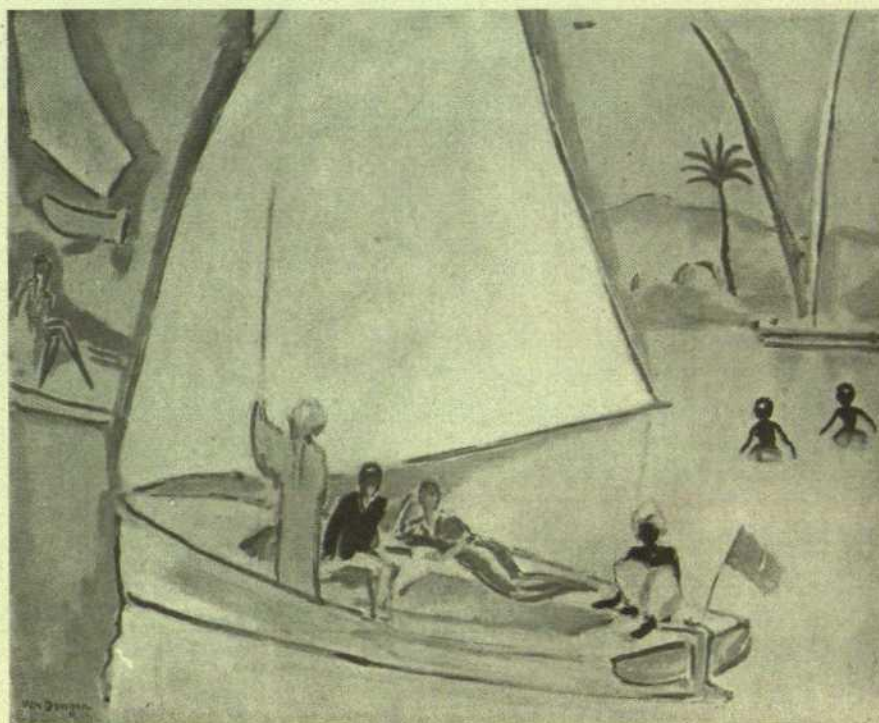
Per Adolphe de Falgairolle

EN una casa de bohemis de Montmartre, cohabitaven, trenta anys enrera, Picasso, Matisse, Mac Orlan, Vlaminck, Carco i un pare de família: Van Dongen. Aquella casa tenia el nombre 13 i es trobava prop del cabaret del «Lapin A. Gill» que la moltoneria burgesa aventurada en els llocs que creia de mala fama convertí en «el cabaret del *lapin agile*». Poc a poc els bohemis s'eixamenaren, no dispersats per l'infortuni, sinó per anar a ocupar el lloc que llur treball acarnissat i llur sentit de divinació de la nova sensibilitat moderna els havia preparat. Més d'un quart de segle després hem pogut mesurar la posició de Van Dongen, puix que aquest pintor exposa en les sales de la seva vil·la particular les obres característiques de cada etapa de la seva evolució. Van Dongen no ha hagut d'aprendre. De bones a primeres ha sabut pintar. Comparteix amb els grans pintors el sentit de percepció i el do de traducció de la qualitat de les teles. S'acosta més a un Velázquez, a un Latour, a un Goya, que no a un Matisse. Matisse manca de consistència, mentre que Van Dongen no col·loca una superfície, sinó que projecta endavant, fora del quadre, el volum profundament tintat del seu tema. És pintor. Però alhora mostra una sensibilitat exquisida, tant en els paisatges com en els

retrats. Cada època exerceix la tirania de la seva visió, i es podria fer tot un volum, bo i mostrant l'art desenrotllat pels poetes, pels dramaturgs o pels pintors, per expressar llur temperament personal a desgrat de les prohibicions de llur temps. (La Fontaine en les faules, Greuze religiós a l'època dels Enciclopedistes, etc...) El nostre segle xx, comanat per enriquits sense passat o per persones molt cultivades, però havent de — si són pobres — consagrar molt de temps a la lluita material i desplaent-los — si són benestants — de retardar-se en una expressió pictòrica analítica, el nostre segle xx ha deixat establir, en art, la dictadura de l'snobisme. És recomanable, intel·ligent, poètic, bell, en fi, tot el que respon als cànons de l'snobisme. ¿De quina manera un gran artista ha pogut burlar i satisfer alhora aquesta autocràcia? Com Boileau escrivint la campanya del Rhin, David, pintant el jurament del joc de Pilota, Van Dongen ha fet el retrat de l'actualitat. La del carrer: «Femme à la robe entravée» (1905), «La valse chalopée» (1905) i l'Egipte en aquests darrers anys. L'actualitat dels personatges: «Monseigneur Messura, Evêque de Syrie» (1918), el ciutadà «Rappopost» (1920), «Anatole France» (1921), «Madame Dubonnet» i en la present primavera de consagració oficial de Mme. de Noailles com a poetessa nacional: el retrat de Mme. de Noailles i de la seva gran creu de la Legió d'Honor, publicat el mes passat a D'ACÍ I D'ALLÀ. Per fer perceptible l'actualitat als ulls ràpids dels curiosos i als ulls distrets dels mundans, Van Dongen comença a despullar Mme. de Noailles. Tot d'una, envaït de respecte o de por, per aquesta senyora, els primers versos de la qual han nascut amb el segle, s'atura a la meitat del pit, vela de transparències les cames i pinta el tema: una Legió d'Honor tan vermella, tan vasta, tan muleta de brau com ho desitjaria la poetessa i els seus nombro-

sos i sincers admiradors. Però aquest pintor oficial (és a dir, aparentment llibert) de la nostra oficial democràcia, és simplement un dels primers talents de l'època al qual el govern (o més aviat els grans adinerats o els audaciosos) ha consagrat naturalment. Un cop feta aquesta concessió a les dades de la moda, el gran sacerdot de la religió d'art desapareix i l'artista pot obrar a la seva manera. Contràriament a molts dels nostres moderns, no cerca gens l'artifici. La seva sensibilitat s'afermarà directament, tan bé en les línies d'una puresa melòdica com en els matisos, consistents, que un ofici ben segur no dessaborirà. Artista pur, competirà els rasos clàssics dels pintors de Lluís XIV, en el seu retrat de «La Princesa de Bogdan»; realitzarà aquesta representació de l'ànima tan emocionant i que ve a ésser l'antítesi amb el retrat de Mme. de Noailles, en el retrat de «Mlle. de Acevedo». Adaptarà els seus dons brillants al gust dels seus models. Temperament artístic, Mlle. de Acevedo, ¿somnia tal vegada en els afaits vius que s'ha de posar una esportiva que voldria brillar en un ball popular? Van Dongen farà tornassolar el brillant de l'anell. Indicarà amb complaença el pesant esguard ombrívol sota l'enreixat de les pestanyes. Però, atenció! Quan té un model de la qualitat moral de la senyoreta de Acevedo, rigorós, el pintor ens mostrarà a la vegada que va fins el límit del que pot consentir el talent, a partir del que demana l'època; però aquest acord i aquesta disciplina, es fonen deliciosament sense que puguin delimitar-se. Quan l'actualitat li ha fet triar un tema: «La Juana parmi ses fauves» (1902), l'artista reservarà a la domadora el groc pelut de les feres. Tenint el seu color propi, el verd alcaloide, en subratllarà (a partir del «jabot» (1910) siluetes i personatges (nuus o bé vestits), puix que ell pinta l'època. Intèrpret i no realitzador, sorprendrà els audaciosos hipòcrates representant tota nua la dona que balla el «Tango» (1906). Tant els costums com els personatges, no els pinta tal com són, sinó tal com voldrien

ésser. Va fins al límit de l'escena. En ell cap «repressió» en el sentit freudià de la paraula. No's sap si despulla per participar en una decadència o si per subratllar una perversitat. La seva nota dominant — línia embolcallant i moderna, o bé aquest verd de somni — és paulmorandenc. El mateix Loti comença a imposar el seu plany violeta i únic en les visions asiàtiques. Hom diria que uns reflectors il·luminen els seus models, que unes molles llibertines subratllen les carns. Els seus espectadors no en són obsessionats. Pinta — gràcies a la sola concepció literària, — l'inconscient del segle. Evocador, recorda en els dibuixos el gran iniciador del modernisme: Souza Cardoso. D'ell en té potser els ulls en ametlla, gairebé arbitraris; ho compensa, almenys, pintant l'esguard net en el seu model. Mireu els dibuixos i les aquarel·les lliures. En la testa «Alanova» o en els tan simples i esplèndids estudis d'Egipte com el «Nil», s'aferma la mestria del dibuixant i del colorista. Aquest pintor estranger ha montmartritzat els mundans d'una decadència burgesa, i alhora ha aristocratitzat allò que gairebé estava a punt d'esdevenir una ruïna històrica: per exemple, els Versalles, els morats del sol o del cel dels quals són comparables als damascs principescos. Un dia, potser, sempre personal, sovint capritxós, a vegades desigual, la posteritat trobarà en Van Dongen — amb el desnivellament de l'època — ni més ni menys que un segon Greco.

Van Dongen
«El Nil»

***Vda. de
J. Ribas***

*moblista i
decorador*

*Les sales mig biblio-
teca, mig cambra d'es-
tar, gaudeixen d'un
favor extraordinari.
La que ens és oferta
en aquesta plana aple-
ga les millors condi-
cions de confort i de
simpatia; és simple
sense nuesa i espai-
sa, però amb intimitat*

ELX, LA CIUTAT-OASI

Triant dàtils en l'hort de Francisquita. Els collidors s'enfilen per la interminable soca amb una agilitat de simis.

FOTOS GONZALVEZ

Molinet de Ripoll. La sèquia que probablement recorda la mà d'obra àrab, s'estola murmuriosa entre les palmeres.

Molí del «Real»

No sabem pas ben bé què tenen les palmeres que sien tan decoratives. Un grup de quatre, deu, cent, són una cosa de decoració. Un arbre exòtic transplantat a un clima prou suau per a arrelar-s'hi. Un atractiu, millor dit, una bella nota de color i de bon gust destacant-se en un passeig o jardí.

Allà on es dreça un arbre d'aquests, és sempre un lloc que té l'encís del benestar.

És així potser el que fa que en trobar-se davant un oasi de milers de palmeres vincladisses, hom s'encomana aquella lentitud en el caminar.

Les palmeres conviden al repòs amb llur balanceig suau al compàs de l'aire que les gronxa.

Un oasi, és una visió de contalla d'Orient que reviu amb l'il·lusió del lector que n'ha copsat la bellesa en la lectura d'un llibre; però en trobar-vos, en un oasi verdejat, en terres alicantines, quan hom els creu tan sols existents enllà

de la costa Africana, rep la sorpresa de la natura, amb major emoció per l'inesperat de l'espectacle luxuriant dels jardins creuats per les acèquies, record d'una raça allunyada a l'altra banda de la mediterrània.

Elx, és això. Té l'enigma de la calma i la sentor dels jardins tapiats dels oasis del Sahara.

A la vora del Vinalopí, s'aixeca la ciutat de les palmeres en mig d'una planura que va definint-se fins al mar. Ciutat de cases blanques i d'aspecte pintoresc, repleta de records de civilitzacions primitives i de llegendes curioses.

Mirant al cel, per una clariana, és un fistó retallat de verd damunt el blau purísim. Una cabellera esgarriada, d'idol gegant. Jardí sense flors amb esclat de fullaraca.

La plana es doblega amb ondulacions, com una mar de sorra.

L'aigua del color de la terra es gira i retorça resseguint les sèquies que els

àrabs construïren a propòsit per al regadiu del milió de palmeres que l'oasi compta.

Elx prové del mot àrab *ilch*, que vol dir apòstata o renegat de la religió cristiana. Serà per això, que cresqués l'oasi allí, com en terres islàmiques, on la paraula de Mahoma és venerada, i com a poble castigat, que les palmeres més ufanoses en arribar Pasqua de Rams, són despulades de llurs branques magnífiques, per a ofrenar a Crist en el seu darrer pas pels carrers de l'Espanya cristiana.

Les palmeres, recurs de l'adornista, és també la màxima distinció de la victòria. Formen amb el llorer i l'olivera la trilogia d'arbres distingits i representatius.

De fa segles és una cosa viva, el premi atorgat als victoriosos, que rebien amb la palma el que la natura posseïa de més bell, com a distinció màxima.

MIQUEL JOSEPH I MAYOL

«Hi ha també una fabricació en sèrie de bellesa fotogràfica? L'èxit successiu de Greta Garbo i de Marlene Dietrich bé semblava afirmar-ho. Però per acabar d'arrodonir l'argument, ha aparegut aquesta actriu sueca que veiem aquí sobre, vestida de vellut negre i plena de pedreria. És diu Zarah Leander, ha treballat al Teatre Vasa d'Estocolm; Max Reinhardt l'ha invitada a anar a Viena per aïllar-la a la seva companyia, i una casa cinematogràfica l'ha contractada per a dos films parlants.

Ho és?

No ho és?

Greta, oi? Greta Garbo, la «vampiressa»... Aquells ulls poc menys que indesxifrables — melangia? seducció? aneu-ho a saber! — aquells ulls que hem vist cent vegades a la pantalla, són —, i si no ho són ho semblen — aquests mateixos ulls que ens guaiten del capdamunt estant d'aquesta pàgina. I el plec dels llavis, tan enigmàtic com l'escletxa dels ulls, no ens és tampoc desconegut. Ni el mateix vestit negre, tot i havent-ne vistos tants, no ens deixa de mà per dir que ens trobem davant de Greta Garbo.

Ens hi trobem? Bé ho sembla. És Greta? Ho és? No; no ho és per molt que s'hi assembli. La «Greta» d'aquesta pàgina no és altra que Zarah Leander, ahir estrella d'opereta a Estocolm i avui actriu cinematogràfica al cor d'Europa.

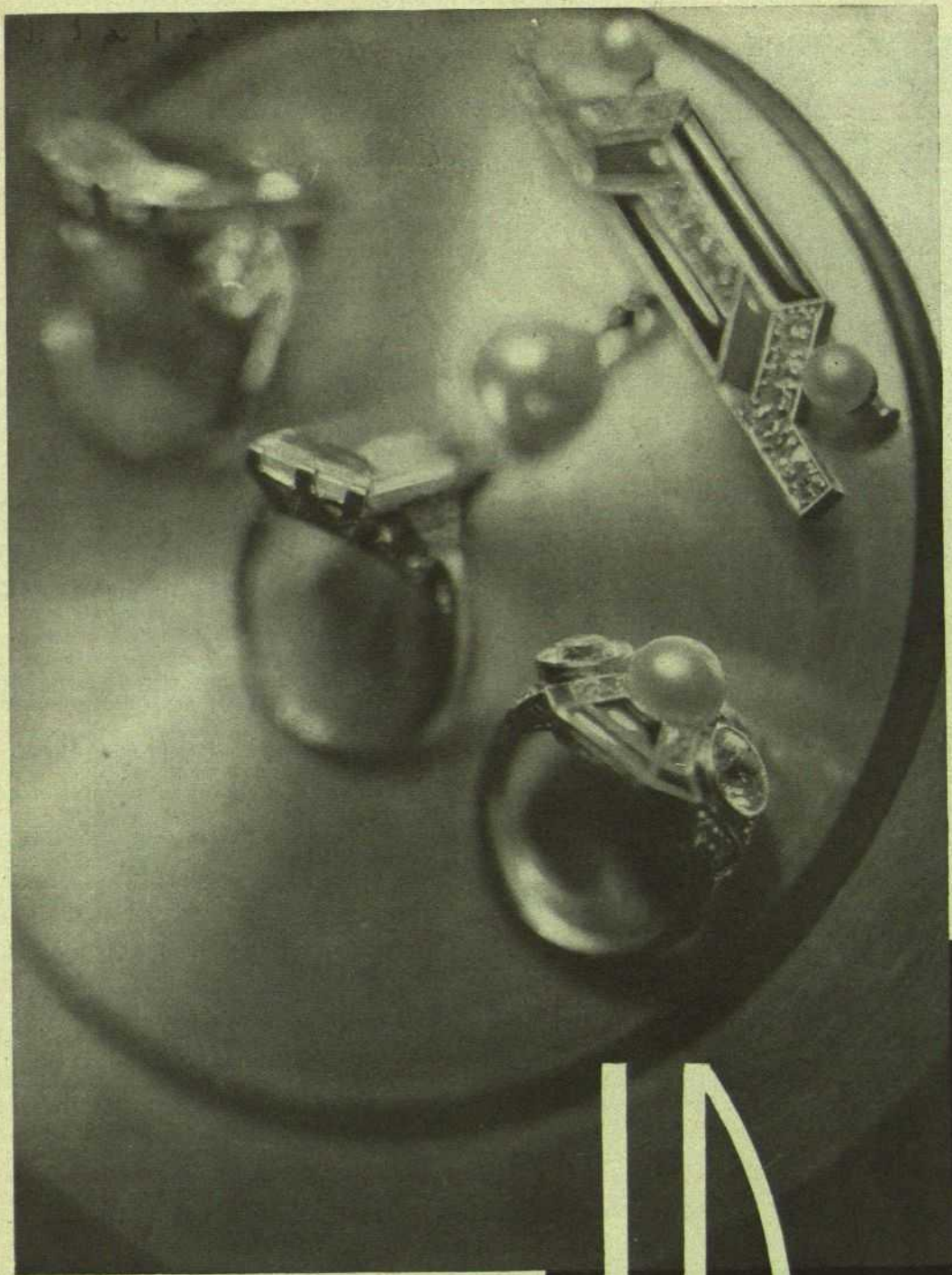
L'èxit assolit per Marlene Dietrich, va posar el nom de Greta Garbo en tots els llavis. «Marokko», «L'Àngel Blau»... Dos films i una consagració. Dietrich ho fa tan bé com Garbo — es deia. Tan? Més! — s'assegurava. Potser sí, potser no. El cert és que Hollywood no ha restat insensible al treball de Marlene Dietrich, i a aquestes hores Dietrich ja no és a la Ufa sinó a Amèrica.

Després els llavis s'han anat desavesant insensiblement de pronunciar el nom de Marlene Dietrich de parella amb el de Greta Garbo. Oblit? Abandó? Ni una cosa ni l'altra; és que el paral·lel amb Greta s'ha traçat amb un altre nom: Zarah Leander. ¿Per les dots d'intel·ligència, també? No ho sabem encara; de moment, per la semblança. De la resta el temps dirà.

La semblança física de Zarah Leander amb Greta Garbo no és única. Surten Gretes per tot. Fins a Barcelona — recordeu Pilar Ruiz? — n'han aparegudes. No sembla sinó que en consagrar-se una bellesa, i sobretot una bellesa aureolada amb el prestigi de Hollywood, hi hagi una mà invisible que doni un tomb de manivela i en fabriqui tota una sèrie. Naturalment que no existeix la mà invisible ni tampoc la manivela: el que en realitat existeix és l'emulació. Fixeu-vos-hi. Les noies que de prop o de lluny tenen un bri de semblança amb una bellesa de prestigi, amb Greta Garbo, per exemple, els manca temps per estudiar el model i adaptar-ne els més ínfims detalls mentre puguin contribuir a refermar aquella semblança.

Els ulls de Greta, els llavis de Greta, els gestos de Greta... D'ací a quan s'entronitzi una altra bellesa fotogràfica, ¿quantes «Gretes Garbo» coneixerem?

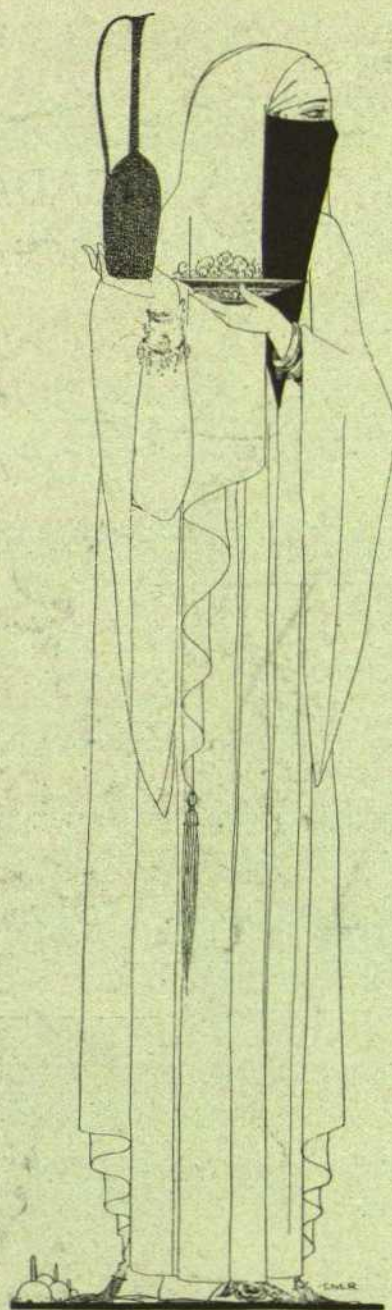
JOSEP M. MONTSERRAT

CADA
JOIA
MARCA
UNA
ÈPOCA

J. ROCA

RAMBLA DEL CENTRE, 33 : PASSATGE BACARDI, 2

PERFUMIS
AMB
"MADERAS DE
ORIENTE"

I DEIXARÀ EN TOT EL QUE L'EN-
VOLTA LA FIRMA ENCISERA
DE LA SEVA PERSONALITAT

MYRURGIA
BARCELONA

Cal que una porta sigui oberta o tancada

(Continuació de la pàg. 201)

dèieu no fa gaire, a no ser que consentiu a escoltar-me.

LA MARQUESA.—Tinc molt de gust de saludar-vos. (S'aixeca).

EL COMTE, de genolls, encara.—Marquesa, en nom de Déu! Això ja és massa cruel. Em feu desesperar, em feu tornar boig!

LA MARQUESA.—Al «Café de París» us passarà.

EL COMTE, encara agenollat.—No; us juro que us parlo amb el cor als dits. Convinc tant com vulgueu en què he entrat ací sense objecte; saludar-vos i prou; n'és testimoni aquesta porta que he obert tres vegades per anar-me'n. La conversa que hem tingut, les vostres bromes, àdhuc la vostra fredor m'han fet anar més lluny del que potser hauria calgut. Però no és d'avui, sinó del primer dia que us vaig veure, que us estimo, que us adoro... No exagero, no, expressant-me així... Sí, de fa més d'un any que us adoro, que no penso més que...

LA MARQUESA.—Adéu. (Surt i deixa la porta oberta).

EL COMTE, en veure's sol resta encara un moment agenollat; després s'aixeca i diu:—I és veritat que aquesta porta glaça. (Va per sortir i veu la marquesa.) Ah, marquesa! Us burleu de mi!

LA MARQUESA, repenjada en la porta entreoberta.—Ah, ja us heu aixecat?

EL COMTE.—Sí, i me'n vaig per no veure-us mai més.

LA MARQUESA.—Veniu aquest vespre al ball. Us reservo un vals.

EL COMTE.—Mai més! No us veuré mai més! Estic desesperat! Estic perdut!

LA MARQUESA.—Què us passa?

EL COMTE.—Estic perdut! Us estimo com una criatura! Us juro pel que hi ha de més sagrat al món...

LA MARQUESA.—Adéu. (Va per sortir).

EL COMTE.—Sóc jo qui se'n va, senyora. No us mogueu, vós. Ah! com em tocarà sofrir!

LA MARQUESA, amb seriositat.—Acabem senyor; què voleu de mi?

EL COMTE.—Jo, senyora... Vull... Desitjaria...

LA MARQUESA.—Què? Al capdavant em fareu perdre la paciència. ¿Us penseu, potser, que vaig a esdevenir la vostra amant per lluir els capells roses que pugueu oferir-me? Us adverteixo que aquesta idea fa més que desplaure'm: em subleva.

EL COMTE.—Què diu, marquesa! Si fos possible, la vida tota posaria als vostres peus; el meu nom, els meus béns, fins el meu honor us donaria. Jo, confondre-us un instant, no ja amb les criatures de les quals m'heu parlat només que per fer-me pena, sinó amb cap dona del món! De debó ho heu suposat? Tan mancat de sentit em creieu? ¿El meu atabalament o la meua poca-solta han estat tan grans que us fessin dubtar del meu respecte? Vós que em dèieu de bones a primeres que teníeu gust de veure'm, que em concedíeu la vostra amistat (no és cert, marquesa?), ¿podeu imaginar que un home així per vós distingit, que heu pogut trobar digne d'una tan preciosa, d'una tan dolça indulgència, no sabria el que vós valeu? ¿És que sóc orb o bé innocent? Vós la meua amant? No! No la meua amant, sinó la muller, la meua muller!

LA MARQUESA.—Ah!... I bé; si això m'ho haguessiu dit bon punt heu arribat, no ens hauríem disputat. Així, us voleu casar amb mi?

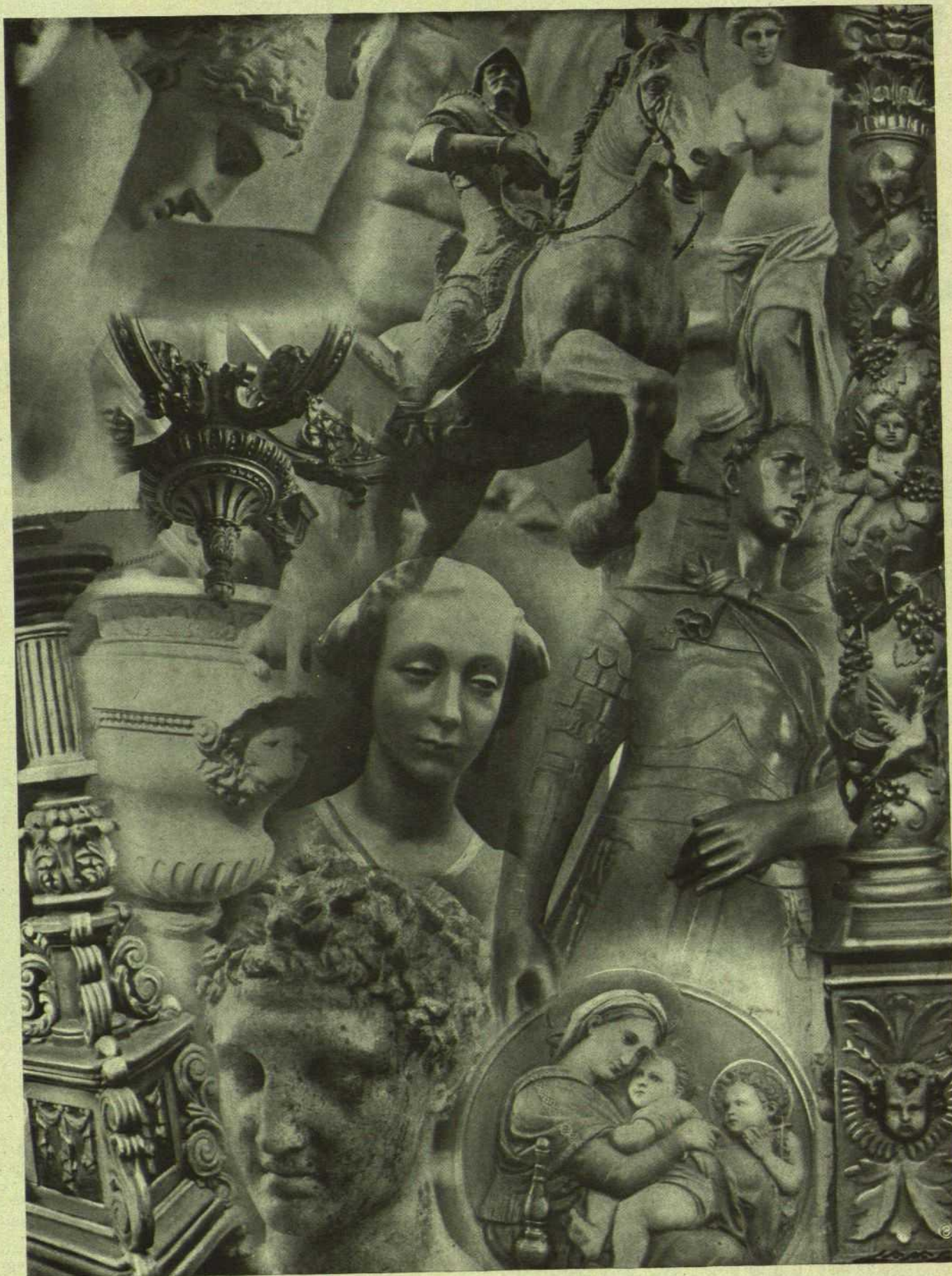
EL COMTE.—Me'n moro de ganes, marquesa. No m'havia atrevit mai a dir-vos-ho, i fa més

(Segueix a la pàg. 230)

ELEMENTS DECORATIUS PER A INTERIORS I EXTERIORS

ESTATUES - BUSTS - RELLEUS - ARQUETES - GERROS - COLUMNES - BANCS - BROLLADORS

LAMPARES - APLICS - CORNUCOPIES - CARTELES - IMATGES - CRUCIFIXS - TRIPTICS, ETC.

LENA, S. A.

MATERIALS:

Terra-cuita
Uralena
Pedra Artificial
Guix

EXPOSICIÓ I VENDES:
ROSSELLÓ, 238
(tocant el P. de Gràcia)
BARCELONA

IMITACIONS:

Vori, fusta
Bronze antic
Bronze modern
Argent, or, etc.

S. VERDAGUER

Ronda Universitat, 9
Telèfon 10421
BARCELONA

**LAVABOS, BIDETS,
BANYERES, etc.**

ACADÈMIA COTS

Av. Portal de l'Àngel, 38 - Tel. 18953 - Ap. 782

COMERC • IDIOMES • TA-
QUIGRAFIA • MECANOGRÀ-
FIA • BATXILLERAT I PE-
RITATGE MERCANTIL

Classes selectes - Diferents salons au-
les per separació d'ambdós sexes amb
totes les comoditats desitjables. Clas-
ses econòmiques a 5 ptes. mensuals

ESTREÑIMIENTO

EMBARAZO Gastrico o Intestinal
BILIS, CONGESTIONES, CURUJONES
del CUTIS, VICIOS de la SANGRE

el mejor
remedio

SEDLITZ
DE
CHANTEAUD PARIS

Purgante - Laxante - Depurativo

Rambla del Mig, 7 (davant del Liceu)
INSTITUT DE MASSATGE

**FABRICA DE
PRODUCTES
CERAMICS**

Cassimir Vicens

Rajoles, Articles de Cons-
trucció i Terres Cuites

Carrer Tallers, 72 - Telèf. 15644 - BARCELONA

Xocolata Torné

ALIMENTA MOLT BÉ

Fàbrica i Despatx:

Carrer Baix de Sant Pere, 44 - BARCELONA

CASA REÑÉ

Còpies i Circulars

Julia Portet, 18

Telèfon 18053

Cal que una porta sigui oberta o tancada

(Continuació de la pàg. 228)

d'un any que no penso en altra cosa. Donaria tota la meua sang perquè em fos permès de tenir la més lleu esperança!

LA MARQUESA.—Tingueu en compte que sou més ric que jo.

EL COMTE.—Oh! Déu meu! Tant se val. I això què hi fa? Us prego que no parlem d'aquestes coses! En aquest moment, el vostre somriure em fa tremir de por i d'esperança. Un mot, si us plau! Feu-me'n la gràcia! Teniu la meua vida en les vostres mans.

LA MARQUESA.—Us vaig a dir dos proverbis: el primer, que parlant la gent s'entén. Per tant, en parlarem.

EL COMTE.—No us desplaui, doncs, el que m'he atrevit de dir-vos?

LA MARQUESA.—No. Vet ací l'altre proverbí: cal que una porta sigui oberta o tancada. Ja fa tres quarts que aquesta porta, gràcies a vós, no és ni l'una cosa ni l'altra, i aquesta cambra és perfectament glaçada. Per tant, també, em donareu el braç i m'acompanyareu a dinar a casa la mare. Després anireu a can Fossin.

EL COMTE.—A can Fossin? ¿Què hi he d'anar a fer?

LA MARQUESA.—M'han d'arreglar l'anell.

EL COMTE.—Ah, té raó! Ja no hi pensava. Bé; em donareu l'anell, marquesa?

LA MARQUESA.—Marquesa, dieu? Bé. Al meu anell hi ha justament sobre la pedra una corona de marquesa, i com que pot servir de segell... Què us sembla, comte: caldrà treure els florons? Anem; vaig a posar-me un capell.

EL COMTE.—M'inundeu d'alegria!... Com us puc expressar...

LA MARQUESA.—Però tanqueu aquesta porta! Aquesta cambra ja no serà mai més habitable.

Els mobles per a les senyores

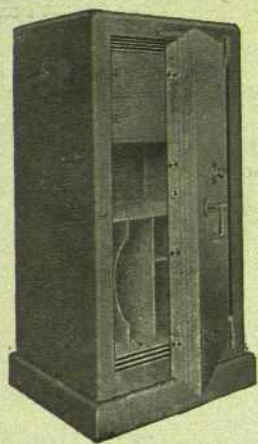
(Continuació de la pàg. 219)

de metall brunyit que eren els únics coneguts aleshores. Així, a vegades els miralls donen el to, altres vegades els perfums i les pomades i en algun temps determinat, la *toilette* en la seva accepció original. Quan la reina d'Anglaterra féu estada a la Cort de França, Lluís XIV, molt galant, li féu present d'una *toilette* de satí verd amb una punta de guipur fisonada d'or i argent i folrada de tafetà vermell per a embolcallar tots els útils del tocador. Lluís XIV era molt afeccionat a les *toilettes*; en tenia quatre o cinc. La que usava habitualment embolcallava vint peces d'or massís i cisellat, ultra l'espill que tenia les xifres i armes reials esmaltades. És extraordinari aquest costum en el sexe masculí, però en el cas del rei de França podria explicar-se per la manca d'altra ocupació més interessant.

Hem esmentat abans, el costum de guarnir les taules de tocador de robes amb volants i llur evolució vers una ornamentació de fulloles aplacades en marqueteria. Després l'estil Imperi posà en boga els mobles massissos de caoba i d'aleshores la variació dels mobles en llur forma i color ha estat constant.

Actualment l'aplicació de les noves tendències estètiques no crea pas un tipus aproximadament unificat, sinó que la fantasia dels decoradors i els recursos dels tècnics permeten realitzacions varies i sorprenents. Un dels detalls més distints i remarcables de la moda actual és l'adopció de grans miralls de contorn circumvalat.

I una característica de l'estètica i construcció contemporània, són alguns exemples que hem tingut ocasió de conèixer, de tocadors muntats amb tubs d'acer niquelats i prestatges de marmolita verda, negra o blanca. Fan un conjunt perfectament asèptic i esterilitzat.

Bàscules Pibernat

Arques per a
cabals

Parlament 9 i 11 - BARCELONA

SALA BARCINO

V. GARCIA SIMON

MARCHAND DE TABLEAUX

MARCS MOTLLURES
OBJECTES D'ART

RAMBLA CATALUNYA, 29
TELEFON 15677

BARCELONA

DESHABILLÉS I PAIAMES

Ultims models de VES-
TITS PER A CALÇAR

F. FERRER

Llenceria fina broda-
da a mà, Equips,
Paneretes, Mante-
lleries i Jocs de llit

CLARIS, 15, ENTL. - BARCELONA

Lysiform

ANTISEPTIC IDEAL D'OLOR AGRADABLE
PER A LA HIGIENE ÍNTIMA FEMENINA

(rentats diaris en solucions al 1%, una
cullerada per un litre d'aigua
tèbia). Contra fluixos i malalties
de la matriu. Grans, plagues,
ferides. No toca ni irrita.

ELIXIR DENTIFRICI
SABÓ ANTISÈPTIC

J.M.M

J. marti marti
paseo de Gracia 27

SOLUCIO CASES

Un recalcificant
antic i acreditat
Un reconstituent energic

= DIPOSIT =
PLASSA DE LA
LLANA Nº 11

DE VENTA EN LES
FARMACIES I CEN-
TRES ESPECIALITATS

Asmàtics - Bronquítics - Tuberculosos

si voleu lliurar-vos de vostres
malalties, feu sempre ús del

Xarop VIAN

compost amb extrems de diverses plantes me-
dicinals, les quals tonifiquen els bronquis i
pulmons, fent desaparèixer la irritabilitat
i infecció, sens causar perjudici a l'estómac

Laboratori "EL SIGLO"

Sant Pau, 33

Barcelona

CASA BENITEZ - JOAN GASPAR

Oleografies, gravats-
relleus, motllures,
marcs de totes menes,
fabricació i restaura-
ció de llunes

Gran stock de pintures del
mestre E. Melfren i altres
artistes

PREUS ESPECIALS
PER A PINTORS

TELÈFON
1 2 0 6 4

FUNDADA
EN 1900

Consell de Cent, 323 - (entre Rbla. Catalunya i Balmes)

DISTINCIÓ I ELEGANCIA
els dóna l'ús d'un binocle

"BUSCH"
LA MAXIMA QUALITAT

Més de 50 models per a teatre

esports i excursions

Demani preus i detalls a

CARLES TUTUSAUS
OPTIC - FABRICANT

Boqueria, 22 i Raurich, 2 - Barcelona

JULI JUVÉ

TALLER D'EBENISTERIA

Construcció de mobles de tots estils
Restauracions de totes classes

Indústria, 227 (junt a Ballèn) - BARCELONA-G.

MOBLES

A. NAVARRO

Casa establerta en l'any 1892

Magatzem

Taller

Balmes, 68 i 70 - Tel. 71654 - Balmes, 88

Tenim una bona
existència en jocs de
menjador, dormitori,
despatx, rebedor, etc.
Especialitat en sillons
gran-confort.
Projectem i construïm
acuradament tot el
que convingui.

Facilitats de pagament

UN BON LLIBRE
ÉS EL MILLOR PRESENT

A LA **LLIBRERIA**
CATALONIA

EN TROBAREU
DE TOTES CLASSES

Plaça de Catalunya, 17 : BARCELONA : Tel. 12456

CICLES ACCESSORIS PER A
BICICLETES I MOTOS

A. SANROMÀ

Balmes, 62 - Tel. 12303
BARCELONA

Demanim catàlegs

SPORTS

insuperables **Maisort's**

K. CARMY.

De fa 40 anys hi ha cases a Barcelona que treballen amb la superior màquina per cosir **KAYSER** sense haver tingut mai la més petita interrupció.

Venda a terminis i al comptat.

GUSTAU WEINHAGEN I C.^a

Consell de Cent, 350
BARCELONA

ANDORRÀ

SERRALLERIA D'OBRES
FERROS ARTÍSTICS

Carrer St. Pau, 69

Telèfon 17204

CASA BORRULL

Xarxes per a tennis, futbol, etc. - Hamaques
Bosses - Cortines de xarxa - Articles de pesca

Plaça de les Olles, 9

ORFEBRERIA SALES BALMES, S. A.

Fàbrica d'articles de plata de llei per a presents i servei de taula
Portaferrissa, 4 BARCELONA

ACADEMIA PRACTICA

COMERÇ I IDIOMES

Fontanella, 4 - Tel. 16716

MOBLES

MAGATZEMS POMPEYA
Salmerón, 75 - Telèf. 75095

Medicaments puríssims :: Específics

Farmàcia Dr. Masó Arumí

Del Doctor Nadal :: Rambla Canaletes

Callicida Masó és el millor

LABORATORIOS
INNOXA
• PARIS •

LECHE INNOXA

*Limpia, suaviza y nutre
el cutis. Indispensable a
las señoras que utilizan
polvos, coloretes y fards.*

Untese la cara por la mañana y
noche con un algodón empapado en

LECHE INNOXA

Fàbrica de Portes d'acer ondulades

CARME, 71

CARBONELL

Serralleria d'obres i
artística, Fumisteria, etc.

TELEFON 17734

Lithinés del Dr Gustin

50 anys d'èxit popular. Lluur venda anual permet preparar 100 millions de litres d'aigua de règim.

A black and white illustration of a woman in a shimmering, sleeveless dress, sitting and looking down. The dress has a draped, ruffled skirt. She is wearing high-heeled shoes. The background is dark, making the woman and the text stand out.

MITGES SEDA
AgfaTravis
*La seda artificial
de filaments
mes fins*

A circular logo with a double border. Inside, there are two overlapping diamonds. The top diamond contains the word 'Agfa' in a stylized script, and the bottom diamond contains the word 'Travis' in a similar script.

von Axster Heudtlaß

Concesionari Exclusiu de Venda dels filats **AgfaTravis**
Josep Mariol Armengol
Consell de Cent, 403 - Barcelona - Telef. 51590